

WÓJT GMINY CEGŁÓW

**STUDIUM
UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CEGŁÓW**

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XLI/204/10
Rady Gminy Ceglów
z dnia 21 października 2010r.

WSTĘP	5
I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	7
2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	8
2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska	8
2.1.1. Położenie fizycznogeograficzne.....	8
2.1.2. Ukształtowanie powierzchni; geomorfologia	8
2.1.3. Budowa geologiczna - kopaliny, naturalne zagrożenia geologiczne	8
2.1.4. Hydrogeologia - zasoby wód podziemnych	9
2.1.5. Wody powierzchniowe.....	10
Sieć rzeczna.....	10
Zbiorniki wodne	10
2.1.6. Gleby i warunki agroekologiczne.....	10
2.1.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	11
Ekosystemy leśne - leśna przestrzeń produkcyjna	11
Ekosystemy nieleśne	12
Fauna	12
2.1.8. Warunki klimatyczne	13
2.1.9. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione	13
Rezerwat przyrody „Jedlina”	13
Miński Obszar Chronionego Krajobrazu	13
Pomniki przyrody.....	14
2.1.10. Lokalne uciążliwości i zagrożenia środowiskowe - warunki i jakość życia.....	14
Zanieczyszczenie powietrza.....	14
Zanieczyszczenie wód.....	15
Hałas	16
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w wyniku poważnych awarii, osuwisk mas ziemnych oraz powodzi	16
2.2. Regionalizacja ekologiczna przestrzeni gminy	16
2.2.1. Gmina Cegłów na tle ponadlokalnych układów ekologicznych.....	16
2.2.2. Relacje gmina - otoczenie w zakresie oddziaływań uciążliwych i szkodliwych.....	16
2.2.3. Waloryzacja ekologiczna przestrzeni gminy.....	16
3. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	17
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	18
4.1. Osadnictwo i układy komunikacyjne	18
4.2. Urbanistyka.....	18
4.3. Zabytki sakralne	19
4.4. Założenia rezydencjonalne	20
4.5. Budownictwo.....	20
4.6. Obiekty użyteczności publicznej.....	20
4.7. Zabytki techniki	21
4.8. Cmentarze.....	21
4.9. Miejsca pamięci poza cmentarzami	22
4.10. Zabytki archeologiczne	23
4.11. Kapliczki, figury i krzyże przydrożne.....	27
4.12. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków.....	27
4.13. Wykaz obiektów w ewidencji zabytków	28
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	30
5.1. Ludność	30
5.2. Źródła utrzymania ludności.....	31
5.3. Aktywność ekonomiczna ludności.....	32
5.4. Budżet gminy	33
5.5. Komunikacja zbiorowa	34
5.6. Zasoby i warunki mieszkaniowe	34
5.7. Handel i usługi.....	34
5.8. Szkoły. Przedszkola.....	34
5.9. Zdrowie.....	35

5.10. Kultura. Sport. Rekreacja	35
5.11. Bezpieczeństwo ludności	36
5.12. Problemy do rozwiązania	36
6. UWARUNKOWANIA KOMUNIKACYJNE	36
6.1. Układ kolejowy	36
6.2. Układ drogowy	37
6.3. Komunikacja zbiorowa	37
6.4. Obsługa techniczna motoryzacji	38
7. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	39
7.1. Gospodarka wodno –ściekowa.....	39
7.2. Gospodarka odpadami.....	39
7.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	39
7.4. Zaopatrzenie w gaz ziemny.....	40
8. UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE ELEKTROENERGETYKI	40
8.1. Uwarunkowania zewnętrzne	40
8.1.1. Powiązania gminy z systemem sieci dystrybucyjnych wysokiego napięcia 110kV	40
8.1.2. Zasilanie gminy energią elektryczną średniego napięcia 15 k V	41
8.1.3. System magistralnych linii SN 15kV	41
8.2. Uwarunkowania wewnętrzne.....	43
8.2.1. Lokalne sieci dystrybucyjne.....	43
II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	46
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	46
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	49
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW	51
3.1. Zasady ochrony zasobów i walorów środowiska, przyrody i krajobrazu.....	51
3.1.1. Ochrona zasobów środowiska.....	51
3.1.2. Ochrona walorów krajobrazowych	51
3.1.3. Prawna ochrona przyrody.....	52
3.2. Zasady ochrony środowiskowych warunków jakości życia.....	53
3.2.1. Ochrona przed zanieczyszczeniami powietrza.....	53
3.2.2. Ochrona przed hałasem	53
3.2.3. Ochrona wód podziemnych.....	53
3.2.4. Gospodarka odpadami.....	53
3.2.5. Ochrona przed poważnymi awariami i innymi nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska.....	54
4. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	54
4.1. Leśna przestrzeń produkcyjna.....	54
4.1.1. Zalesienia.....	54
4.1.2. Ochrona terenów leśnych	54
4.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	55
5. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	56
5.1. Obszary objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.....	56
5.2. Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków	57
5.3. Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.....	57
5.4. Strefowanie krajobrazu kulturowego oraz warunki w poszczególnych strefach.....	57
5.5. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych i warunki działania w tych strefach	59
6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.....	60
7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	62
7.1. Gospodarka wodno-ściekowa	62
7.2. Usuwanie odpadów stałych.....	62
7.3. Zaopatrzenie w ciepło i gaz.....	62
8. KIERUNKI ROZWOJU ELEKTROENERGETYKI.....	63
8.1. Kierunki rozwoju urządzeń ponadlokalnych.....	63
8.1.1. Źródła energii elektrycznej SN 15 kV.....	63
8.1.2. Urządzenia wysokiego napięcia 110 kV	63
8.1.3. System magistralnych linii SN 15kV	63
8.2. Kierunki rozwoju lokalnych sieci dystrybucyjnych	64
9. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TELEKOMUNIKACYJNEJ	65

10. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU	65
PONADLOKALNYM	65
11. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	65
12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	66
13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	66
14. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH.....	66
15. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH.....	67
16. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPORWADZENIA ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	67
17. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁĄDY I ICH STREF OCHRONNYCH	68
18. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI..	68
19. INNE OBSZARY PROBLEMOWE.....	68
III. SYNTENZA I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ STUDIUM.....	68
Spis map	70

WSTĘP

Podstawę do podjęcia prac nad niniejszym Studium stanowi uchwała nr IX/53/07 Rady Gminy Cegłów z dnia 09 sierpnia 2007r.

Projekt Studium przygotowano w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717, z późniejszymi zmianami) w zakresie określonym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233). Niniejszy projekt nawiązuje do Studium uchwalonego uchwałą nr XXV/113/98 Rady Gminy w Cegłowie z dnia 22 maja 1998r. dostosowując jego ustalenia do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy.

Zmiany dotyczą w szczególności:

- wprowadzenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, letniskową, usługową i związaną z działalnością gospodarczą,
- zmiany w funkcjonowaniu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- wprowadzenie obszarów dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagających przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne,
- wprowadzenie granic terenów zamkniętych, granic obszarów o ograniczonym obszarze użytkowania,
- wyznaczenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- wprowadzenie obszarów udokumentowanych złóż kopalin jako obszarów górniczych.

INFORMACJE O ZESPOLE AUTORSKIM

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cegłów zwany dalej Studium został opracowany przez „URBI-PLAN” Pracownię Urbanistyczną mgr inż. arch. Małgorzatę Sienkiewicz - Januszkiewicz posiadającą uprawnienia urbanistyczne nr 880/89 oraz nr członkowski Okręgowej Izby Urbanistów - WA-187 z zespołem w składzie dr Anna Adamczyk-Habib, dr Stefan Białczak, mgr Jacek Skorupski, mgr Marzena Czajka.

CZĘŚCI SKŁADOWE STUDIUM

Opracowanie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cegłów”, zwane dalej „Studium” składa się z następujących części:

- część tekstowa Studium – załącznik Nr 1 do uchwały Rady Gminy Cegłów, zawierająca uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz syntezę i uzasadnienie przyjętych rozwiązań,
- część graficzna Studium – mapa w skali 1:10000 - załącznik Nr 2 do uchwały Rady Gminy Cegłów zawierająca kierunki zagospodarowania przestrzennego wykonane na mapie topograficznej pozyskanej z zasobów Biura Geodety Województwa Mazowieckiego w Warszawie,
- rozstrzygnięcia Rady Gminy o sposobie rozpatrzenia uwag do Studium – załącznik Nr 3 do uchwały Rady Gminy Cegłów.

Dodatkowo wykonano część graficzną Studium obejmującą uwarunkowania oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Cegłów na mapach ewidencji gruntów i budynków w postaci numerycznej w skali 1:10000 wydanej w 2007r. przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Mińsku Mazowieckim. Przy sporządzaniu Studium wykorzystane zostały mapy katastralne w skali 1:5000 wszystkich wsi na użytek wykonania inwentaryzacji urbanistycznej oraz wykonania uwarunkowań wynikających z dotychczasowego przeznaczenia terenów oraz naniesiono graficzną rejestrację wniosków do Studium.

W ramach prac nad Studium wykonano:

- inwentaryzację urbanistyczną wszystkich wsi w skali 1:5000 - stan na 2008r.;*
- aktualizację studium wartości kulturowych Gminy Cegłów;*
- prognozę oddziaływania na środowisko dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Cegłów.*

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Gmina Cegłów położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie mińskim. Od północy graniczy z gminą Jakubów, od północnego wschodu z gminą Kałuszyn, od wschodu z gminą Mrozy, od południa z gminą Latowicz, od zachodu z gminami Siennica i Mińsk Mazowiecki.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa E20 Warszawa – Siedlce - Terespol, a tuż za jej północną granicą – droga krajowa Nr 2, które są elementami paneuropejskiego korytarza transportowego (KII Berlin – Warszawa – Moskwa).

Odległości drogowe z miejscowości gminnej wynoszą: do Mińska Mazowieckiego około 15 km, do Warszawy około 50 km, do Siedlec około 45 km. Ma to duży wpływ na jakość życia mieszkańców gminy, których znaczna część pracuje w Warszawie i Mińsku Mazowieckim, rzadziej w Siedlcach.

Powierzchnia ewidencyjna gminy Cegłów wynosi 97,5 km². W strukturze tej powierzchni 58,7% stanowią użytki rolne, 34,8% grunty pod lasami i zadrzewieniami, 0,3% grunty pod wodami, 3,1% tereny komunikacyjne, 2,4% tereny osiedlowe i 0,7% inne (w tym nieużytki).

W strukturze własnościowej dominują grunty osób fizycznych (63,6%, w tym 57,1% grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych). Z pozostałych grup rejestrowych na uwagę zasługują: grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste (33,5%, w tym 29,0% grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe) i grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem gruntów przekazanych w trwały zarząd (1,3%). Stan prawny gruntów był analizowany szczegółowo w oparciu o mapy numeryczne ewidencji gruntów i budynków z granicami własności.

Na terenie gminy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa. Coraz większą rolę odgrywa zabudowa usługowa.

Na podstawie złożonych wniosków do niniejszego Studium przewiduje się na terenie gminy zwiększony ruch budowlany w stosunku do okresu z ostatnich 10 lat. Będzie miał on miejsce głównie w takich miejscowościach jak: Cegłów, Mienia, Wólka Wiciejowska, Rudnik, Wiciejów, Skwarne, Woźbin, Pełczanka, Podciernie. Wnioskodawcy preferują zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług nieuciążliwych we wszystkich wsiach gminy. Nie zamierzają rozszerzać hodowli zwierząt. Tylko w Kiczkach Drugich, Mieni oraz Skupiu przewiduje się budowę budynków inwentarskich. Budowa obiektu przemysłowego jest wnioskowana w Podcierniu, zaś usługowego w Wólce Wiciejowskiej. W wielu miejscowościach zakłada się zalesienie części gruntów ornych. Są to: Cegłów, Kiczki Drugie, Mienia, Pełczanka, Piaseczno, Posiadały, Rudnik, Skupie, Wiciejów, Woźbin. Wnioskuje się o eksploatację kruszywa w Wólce Wiciejowskiej na granicy z gminą Siennica oraz we wsi Woźbin przy granicy z gminą Mrozy.

Gmina Cegłów składa się z 19 sołectw, z których jedynie miejscowość Cegłów posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Na terenie pozostałych miejscowości wydawane są decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie przepisów szczególnych.

Decyzje głównie dotyczą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej sporadycznie

występuje zabudowa zagrodowa. Decyzje celu publicznego na terenie gminy wydawane są głównie w zakresie linii elektroenergetycznych.

Zjawisko to nie jest zgodne z zasadą ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Z uwagi na powyższe zachodzi pilna potrzeba do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z kierunkami przyjętymi w Studium. Plan miejscowy należy uznać za najskuteczniejsze narzędzie w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zabudowy i zagospodarowania przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań.

2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska

2.1.1. Położenie fizycznogeograficzne

Pod względem fizycznogeograficznym (wg J. Kondrackiego) gmina Cegłów położona jest w granicach mezoregionu Wysoczyzna Kałuszyńska. Należy on do makroregionu Nizina Południowopodlaska.

2.1.2. Ukształtowanie powierzchni; geomorfologia

Rzeźba terenu gminy Cegłów jest słabo zróżnicowana. Wysokości bezwzględne wahają się od 150 m npm w południowo-wschodniej części gminy do 183 m npm na północy.

Morfologicznie gmina położona jest w obrębie płaskiej wysoczyzny morenowej o niewielkich spadkach - mniejszych niż 5%. Powierzchnia wysoczyzny porożcinana jest dolinami rzek: Mieni, Piasecznej i Sienniczki oraz ich dopływów. Są to dość wąskie doliny, o zagłębieniu około 2-3 m ppt.

Miejscami, głównie w środkowej części gminy, występują niewielkie zagłębienia bezodpływowe, niekiedy z podmokłościami w dnie. Rzeźbę terenu urozmaicają wzgórza i pagóry morenowe, ozy oraz wydmy. Wzgórza morenowe o wysokościach względnych 5-10 m i nachyleniach zboczy do 5% występują w południowej części gminy, w rejonie wsi Kiczki, Skupie, Piaseczna, Podsiadły i Rudnik.

Ozy występują w okolicach wsi Podskwarne i Podsiadły. Są to wzgórza o wysokościach względnych do 10 m i nachyleniu zboczy 5-10 %.

Wydmy paraboliczne występują w zachodniej części gminy i mają wysokość do 10 m.

2.1.3. Budowa geologiczna - kopaliny, naturalne zagrożenia geologiczne

Warstwę powierzchniową gruntów w gminie Cegłów budują wyłącznie utwory czwartorzędowe*.

W głębokim podłożu występują skały krystaliczne. Na nich zalegają morskie osady paleozoiczne i mezozoiczne, lądowe utwory trzeciorzędu oraz osady zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego. Ze stadiału maksymalnego zlodowacenia

---

* Według podziału dokonanego przez [Międzynarodową Komisję Stratygraficzną](#) w 2004 r. czwartorzęd nie istnieje jako okres, [kenozoik](#) dzieli się na [paleogen](#) i [neogen](#) (23 mln lat temu do chwili obecnej), który zawiera dotychczasowy czwartorzęd. Na skutek protestów społeczności geologów czwartorzędu, w 2006 r. Międzynarodowa Komisja Stratygraficzna dopuściła nieformalnie na razie stosowanie nazwy czwartorzęd, rozciągając zarazem jego dolną granicę do 2,59 mln lat, a więc obejmując także ostatnie piętro [pliocenu](#).

środkowopolskiego pochodzą gliny zwałowe odsłaniające się głównie w północnej i południowej części gminy.

Na znacznych obszarach środkowej i północno-wschodniej części gminy glina zwałowa przykryta jest piaskami i żwirami wodnolodowcowymi. W pozostałej części gminy piaski i żwiry występują na niewielkich powierzchniach.

Lokalnie w dolinach i obniżeniach występują osady rzeczne w postaci namulów, glin pylastych, mułków oraz piasków pylastych. Lokalnie występują też torfy o niewielkiej miąższości.

Występujące w zachodniej części gminy wydmy zbudowane są z piasków drobnych.

Generalnie budowa geologiczna gminy nie wyróżnia się szczególnymi cechami. Warunki dla posadowienia standardowych budowli są na ogół dobre. Ograniczenia wynikają głównie z niekorzystnych warunków wodnych.

Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego.

Lp.	NAZWA ZŁOŻA	GMINA	POWIERZCHNIA (ha)	ZASOBY GEOLOGICZNE ¹ (tys.ton)	KONCESJA NA WYDOBYWANIE
1	WÓLKA WICIEJOWSKA	CEGŁÓW	1,97	89,746*	Koncesja 1999r. Starosta Miński
2	WÓLKA WICIEJOWSKA I	CEGŁÓW	5,33	715,00**	-
3	WOŻBIN II	CEGŁÓW	1,08	273,60***	-

Lokalne znaczenie, jako surowiec budowlany, mogą mieć gliny oraz piaski wydymowe. Te ostatnie są przedmiotem lokalnej, nielegalnej eksploatacji, co przyczynia się do niszczenia cennych form rzeźby naturalnej.

Nie stwierdza się występowania zagrożeń geologicznych, w tym w postaci osuwisk, ani zagrożenia tymi zjawiskami.

2.1.4. Hydrogeologia - zasoby wód podziemnych

Cały teren gminy położony jest na obszarze głównego zbiornika wód podziemnych „Subniecka warszawska „część centralna” o zasobach dyspozycyjnych 0,10 l/s/km². Są to wody trzeciorzędowe charakteryzujące się zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu, w związku z czym dla celów pitnych wymagają uzdatnienia. Na obszarze gminy Cegłów brak studni ujmujących wody trzeciorzędowe.

Pierwszy użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych. Głębokość występowania spągu tego poziomu waha się od 60-80 m w północnej części gminy do 30-40 w południowej. Przeważająca część gminy charakteryzuje się dobrą izolacją pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego. W rejonie wsi Mienia, Cegłów, Rudnik, Woźbin, Skwarne pierwszy poziom jest średnio izolowany. Północna część gminy (rejon wsi Pełczanka) charakteryzuje się brakiem występowania warstwy izolującej od powierzchni.

Czwartorzędowe wody podziemne ujmowane są w studniach głębinowych zlokalizowanych m.in. we wsiach Cegłów, Mienia, Piaseczno.

W gminie występują dwie strefy występowania wód gruntowych pierwszego poziomu:

* na podstawie operatu ewidencyjnego zasobów złoża oraz Bilansu zasobów i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2000r. - Państwowy Instytut Geologiczny

** Bilansu zasobów i wód podziemnych w Polsce zgodnie z decyzją zatwierdzającą zasoby złoża przez Marszałka Województwa Mazowieckiego

*** dokumentacja geologiczna złoża kruszywa naturalnego (piasku) „WOŻBIN II” w kat. C1

- Strefa I, obejmująca obszar dolin, obniżeń oraz fragmenty równiny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dolin, gdzie zwierciadło wód gruntowych występuje płycej, niż 1,0 m ppt i tworzy ciągły, swobodny poziom uzależniony od stanu wody w rzekach.
- Strefa II, obejmuje obszar wysoczyzny. Zwierciadło wód układa się tu na zróżnicowanych głębokościach i nie tworzy ciągłego poziomu. Często występują tu wody przypowierzchniowe - wierzchówki, utrzymujące się w płytkich piaskach na glinie zwałowej.

Wody gruntowe są źródłem zaopatrzenia w wodę części ludności.

2.1.5. Wody powierzchniowe

Sieć rzeczna

Gmina Cegłów położona jest w zlewni Świdra, prawostronnego dopływu Wisły. Północna część gminy odwadniana jest przez Mienię, prawostronny dopływ Świdra. Mienia wpływa na teren gminy w rejonie wsi Pełczanka i płynie w kierunku południowo-zachodnim do wsi Mienia; następnie zmienia kierunek na zachodni.

Południowo-zachodnia część gminy odwadniana jest przez Piaseczną, także prawostronny dopływ Świdra.

Dział wodny pomiędzy zlewniami Mieni i Piasecznej przebiega przez porośniętą lasami środkową część gminy. Natomiast przez wschodnie tereny gminy przebiega dział wodny II rzędu oddzielający zlewnie Wisły i Bugu. Wododziały są obszarami deficytu wód powierzchniowych.

Zbiorniki wodne

W gminie Cegłów występuje kilkanaście drobnych, poeksploatacyjnych zbiorników wodnych. Część z nich charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i wskazane jest objęcie ich ochroną prawną w formie użytku ekologicznego.

2.1.6. Gleby i warunki agroekologiczne

Pod względem typologicznym gleby gminy są mało zróżnicowane. Występują gleby pseudobielicowe, brunatne wylugowane, czarne ziemie, mady oraz gleby murszowe i torfowe. Wśród gruntów ornych dominują gleby pseudobielicowe wytworzone z glin średnich i lekkich lub piasków naglinowych. Gleby te zajmują największe powierzchnie w północnej i południowo-zachodniej części gminy.

Gleby brunatne występują głównie w południowo-wschodniej części gminy.

W dolinach i obniżeniach terenu występują czarne ziemie, mady, gleby murszowe i torfowe.

Gleby w gminie Cegłów są średniej jakości - gleby klas I-IV stanowią ok. 69% powierzchni gruntów ornych i ok. 57% powierzchni użytków zielonych.

Wśród gruntów ornych ok. 46% stanowią gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. Największe powierzchnie tych gleb występują w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części gminy.

Zdecydowana większość (ok. 94%) użytków zielonych zaliczona jest do kompleksu użytków zielonych średnich.

Badania gleb wskazują, iż ich skład chemiczny w gminie Cegłów jest typowy dla województwa mazowieckiego: przeważają gleby bardzo kwaśne i kwaśne, ich udział obejmuje ponad 80 % ogólnej powierzchni gleb. Ogólnie gleby charakteryzują się znaczną zawartością fosforu, średnią zawartością magnezu oraz dość niską zawartością potasu.

Badania z roku 2000 nie wykazywały zanieczyszczeń użytkowych gleb rolniczych, zawartość metali ciężkich była na poziomie naturalnym.

2.1.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Ekosystemy leśne - leśna przestrzeń produkcyjna

Lesistość gminy wynosi ponad 34 % (przy średniej dla powiatu 21,1%).

Powierzchnia lasów ogółem wynosi 3320 ha, z tego 2795 ha stanowią lasy państwowe.

Tabela 1. Powierzchnia gruntów leśnych (leśnictwo wszystkich form własności)[†]

Wyszczególnienie	W hektarach
Lasy ogółem	3 422,8
Grunty leśne publiczne ogółem	2 732,1
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	2 732,1
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	2 697,1
Grunty leśne prywatne	762,0

Tabela 2. Leśnictwo poza skarbem państwa

Wyszczególnienie	W hektarach
Lasy ogółem	762,00
Grunty leśne prywatne ogółem	762,00
Grunty leśne prywatne osób fizycznych	756,00
Grunty leśne prywatne wspólnot gruntowych	4,00
Grunty leśne gminne	0

Lasy w gminie leżą głównie w środkowej i północnej części, gdzie znajdują się 3 duże uroczyska lasów państwowych. Uroczysko Mienia zajmuje środkową część gminy i rozciąga się niemal od jej wschodniej do zachodniej granicy. Uroczysko Kokoszki leży w północnej części, a uroczysko Pełczanka w południowo-wschodniej części gminy.

W kompleksach lasów państwowych dominują siedliska lasu mieszanego świeżego i lasu świeżego. Na tych siedliskach drzewostan jest na ogół mieszany. Gatunkami panującymi są sosna pospolita, dąb szypułkowy, świerk pospolity i jodła pospolita. Drugie piętro składa się na ogół z gatunków liściastych, przede wszystkim z grabu pospolitego. Warstwa krzewów i runo są bardzo bujne.

Spośród innych typów siedliskowych w lasach państwowych występują uboższe siedliska borowe - bór mieszany świeży i bór mieszany wilgotny. Główny gatunek budujący drzewostan na tych siedliskach, to sosna pospolita.

Pod względem wiekowym dominują drzewostany w II (21-40 lat) i III (41-60 lat) klasie wieku, zajmując po około 30 % powierzchni uroczysk każda. Drzewostany starsze zajmują łącznie około 20 % powierzchni, z tego drzewostany ponad osiemdziesięcioletnie - 5 %.

[†] Według BDR GUS – 2008 r.

Najstarszy drzewostan występuje w oddziale 304 uroczyska Mienia na powierzchni ok. 3 ha. Są to dęby w wieku ponad 170 lat.

Lasy niepaństwowe charakteryzują się większym zróżnicowaniem siedliskowym. Dominują siedliska borowe - bór mieszany i bór mieszany świeży. Głównym gatunkiem jest sosna pospolita. Sporadycznie występuje też bór suchy, a w dolinach i obniżeniach - las mieszany świeży oraz ols.

Lasy prywatne są w większości młode, a ponadto rozdrobnione z dużym rozczłonkowaniem granic.

Część lasów państwowych w gminie Cegłów (ok. 607 ha) objęta jest szczególną ochroną jako lasy ochronne - wodochronne. Są to: w uroczysku Mienia - oddz. 235, 240, 247-8, 254-9, 289-92, w uroczysku Kokoszki - oddz. 110-1354, w uroczysku Pełczanka - oddz. 91 i 104. Pozostałe lasy są lasami gospodarczymi.

Ekosystemy nieleśne

Ekosystemy nieleśne związane są przede wszystkim z terenami rolnymi. Krajobrazy rolnicze zajmują ponad 50 % powierzchni gminy. Jest to mozaika pól, sadów, osiedli wiejskich i śródpolnych zadrzewień.

Uprawy rolne w wielu miejscach sąsiadują z rozproszonymi zadrzewieniami, kępami drzew, zagajnikami oraz zadrzewieniami śródpolnymi. Wzbogaceniem ekosystemu są długie granice rolno-leśne. Cechami niekorzystnymi jest brak zadrzewień wzdłuż dróg lokalnych oraz duże rozległe przestrzenie pól na południe od wsi Kiczki Drugie i na północ od Mieni. Negatywną cechą struktury ekosystemów rolniczych jest niewielki udział śródleśnych płątów łąk i pastwisk.

Użytki zielone stanowią jedynie 15,5% użytków rolnych, co powoduje, że łąki i pastwiska zajmują niewielką powierzchnię: niespełna 10% powierzchni gminy. Dlatego też szczególnie cenne przyrodniczo krajobrazy dolinowe stanowią w gminie Cegłów zaledwie ok. 8% powierzchni gminy.

Ekosystemy dolinowe w gminie związane są z dwiema rzekami: Mienią i Piaseczną.

Mienia przecina gminę w jej północno-zachodniej części. Niestety rzeka jest w części skanalizowana. Ponadto przerwana została naturalna ciągłość zadrzewień łągowych, zwłaszcza przystrumykowych łągów olszowo-jesionowych. Pomimo tego dolinę Mieni uznaje się za obszar (korytarz) o regionalnej randze przyrodniczej.

Drugą co do wielkości rzeką o wyraźnie zarysowanej dolinie jest Piaseczna. W jej górnym biegu, na północ od wsi Piaseczno, zachowało się starorzecze o wyjątkowo dobrze zachowanych torfowiskach niskich i ziołoroślowych łąkach w otoczeniu lustra wody. Starorzecze to znajduje się w oddziale 326 Leśnictwa Piaseczno i zajmuje powierzchnię około 1,7 ha.

W środkowym biegu rzeka Piaseczna została zamieniona w rów melioracyjny. Jej otoczenie zostało pozbawione naturalnej doliny - łąki i pastwiska zmieniono w grunty orne. Natomiast dobrze zachowany w stanie naturalnych jest odcinek poniżej wsi Kiczki. Rzeka meandruje w sposób naturalny, łągi nadrzeczne zachowują ciągłość, teren w dolinie jest wilgotny lub podmokły. Obserwowany jest szybki proces spontanicznej sukcesji wtórnej prowadzący do odbudowy lasów łągowych.

Fauna

Ze względu na dużą lesistość oraz doliny dwóch rzek gmina charakteryzuje się ponadprzeciętnymi - w skali powiatu - walorami świata zwierzęcego.

Równoleżnikowy kompleks lasów ciągnących się przez teren całej gminy jest elementem istotnego regionalnego korytarza migracji zwierząt, w tym zwierząt dużych związanych ze środowiskiem leśnym. Z kompleksem leśnym wiąże się układ dwóch dolin: Mieni

i Piasecznej, które stanowią lokalne szlaki migracji fauny powiązane z korytarzem doliny rzeki Świder.

Obok funkcji korytarza ekologicznego fragmenty terenu gminy stanowią istotne miejsca bytowania wielu cennych gatunków zwierząt.

W kompleksach leśnych, obok typowych zwierząt charakterystycznych dla tego obszaru, notuje się obecność żurawia, bociana czarnego, trzmielojada, a także duże populacje: gila, dzięcioła czarnego, muchołówki żałobnej i kowalika.

W niewielkich, głównie śródleśnych oczkach wodnych oraz w ich otoczeniu występują liczne gatunki cennych ptaków (cyraneczka, rokitniczka, brodziec, potrzos), płazy (żaba trawna, żaba moczarowa, rzekotka drzewna, ropucha szara) oraz gady (jaszczurka żyworódka). Część oczek wodnych jest także miejscem występowania chronionych gatunków entomofauny.

2.1.8. Warunki klimatyczne

Gmina Cegłów położona jest na obszarze o przeważającym wpływie klimatu kontynentalnego, charakteryzującym się większymi od średnich w Polsce amplitudami temperatury powietrza, dość późną i stosunkowo krótką wiosną, długim latem, długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą śnieżną oraz większymi opadami atmosferycznymi.

Charakterystyczne wskaźniki klimatyczne przedstawiają się następująco:

średnia temperatura stycznia	-3,2 °C
średnia temperatura lipca	18,2 °C
średnia roczna temperatura	7,4 °C
długość zimy	97 dni
długość lata	98 dni
dni pogodne	55
dni pochmurne	115
średni roczny opad	560-623 mm
liczba dni z pokrywą śnieżną	74
liczba dni z przymrozkami	120
średnia roczna prędkość wiatru	30 m/s

Lokalne odkształcenia warunków klimatycznych występują w dolinach Mieni i Piasecznej oraz w większych obniżeniach terenowych. Panuje tam tendencja do zwiększonej wilgotności powietrza oraz zwiększonej częstości mgieł.

2.1.9. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione

Na terenie gminy znajdują się obszary i obiekty chronione na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, w tym: rezerwat przyrody, obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „Jedlina”

Rezerwat przyrody „Jedlina” jest rezerwatem leśnym. Należy do najstarszych w regionie. Został powołany w 1952 r., a w 1978 r. został powiększony do ponad 70 ha. Przedmiotem ochrony jest przede wszystkim wyspowa stanowisko jodły poza głównym zasięgiem tego gatunku.

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią

funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar o całkowitej powierzchni 29315,9 ha położony jest na terenie powiatów mińskiego i siedleckiego w gminach: Cegłów, Dębe Wielkie, Jakubów, Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, Kotuń.

Aktem prawnym obecnie regulującym ochronę tego obszaru jest Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. U. Nr 105 z dnia 11 maja 2005 r., poz. 2946).

Na terenie gminy Cegłów ta forma ochrony obejmuje północną część gminy.

Pomniki przyrody

W gminie zarejestrowano 9 drzew - pomników przyrody:

Lp.	Nr Rej woj.	Podstawa prawna	Lokalizacja	Rodzaj	Obwód (cm)	Wysokość (m)
1	67	Orzeczenie PWRN w Warszawie z 1.06.1973 r. Nr Rlop-831/86/73	Cegłów, obok kościoła	Wiąz pospolity	332	25
2				Lipa drobnolistna	327	25
3				Lipa drobnolistna	412	28
4	215	Orzeczenie UW w Siedlcach z 26.08.1980 r. RLS-OP-IX-7140/6/80	Kiczki, las na skraju drogi Dzielnik-Kiczki	Sosna pospolita	371	16
5	216	Orzeczenie UW w Siedlcach z 26.08.1980 r. RLS-OP-IX-7140/6/80	Kiczki, pln.- wsch. część ogrodu przy szkole podst.	Wiąz szypułkowy	435	21
6	357	Zarz. Woj. Siedl. 24/86 z 1986 r.	Mienia, park zabytkowy	Jesion wyniosły	320	27
7	70	Orzeczenie PWRN w Warszawie zn. Rlop-831/89/73 z 14.06.1973 r.	gm. Cegłów Piaseczno oddział 296b	Wiąz pospolity	482	12
8	195	Orzeczenie WKPUW w Siedlcach zn. Rlsop – IX- 7140/19/78 z 11.12.1978 r.	gm. Cegłów Piaseczno oddział 303d	Sosna pospolita	250	25
9				Sosna pospolita	264	25

2.1.10. Lokalne uciążliwości i zagrożenia środowiskowe - warunki i jakość życia

Zanieczyszczenie powietrza

Na terenie powiatu mińskiego nie są notowane przekroczenia dopuszczalnych standardów. Dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ołów wykazują w ostatnich latach spadek stężeń. Stężenia benzenu utrzymują się w granicach dopuszczalnych.

Natomiast niewielki aczkolwiek systematyczny wzrost notowany jest w zakresie pyłu zawieszony (porównanie 2005-2004). Jest to cecha charakterystyczna dla całego powiatu i województwa. Główną przyczyną takiego stanu jest tzw. emisja niezorganizowana (ogólne zapylenie, odkryte powierzchnie ziemi, niezadawalający stan higieny przestrzeni publicznych itp.).

Na obszarze gminy Cegłów nie prowadzi się regularnych badań stanu czystości powietrza. Generalnie można - na podstawie ekstrapolacji wyników badań prowadzonych w kilku punktach na terenie powiatu mińskiego - stwierdzić, iż na terenie gminy Cegłów stan jakości powietrza atmosferycznego jest zadowalający, zarówno w odniesieniu do standardów określanych ze względu na ochronę ludzi jak i roślin.

Największą instalacją wprowadzającą zanieczyszczenia do powietrza zlokalizowaną na terenie gminy Wytwórnia Mas Bitumicznych w Woźbinie.

Zanieczyszczenie wód

• Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

W ramach państwowego monitoringu środowiska na terenie gminy Cegłów kontrolą czystości objęta jest rzeka Mienia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz.U. nr 32, poz. 284) wprowadziło 5 klas czystości. Wody rzeki Mieni w gminie Cegłów zostały zakwalifikowane do najgorszej, V klasy (wody złej jakości). Decydują o tym następujące wskaźniki: tlen rozpuszczalny, amoniak, azot Kjeldahla, fosforany, selen, bakterie coli.

Stan czystości rzeki Piasecznej nie jest kontrolowany.

W gminie istnieją trzy oczyszczalnie ścieków: dwie oczyszczalnie we wsi Mienia (w tym w Domu Pomocy Społecznej św. Józefa i w zarodowej fermie kur) oraz jedna komunalna oczyszczalnia ścieków w miejscowości gminnej Cegłów.

Komunalna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Cegłów jest oczyszczalnią biologiczno – chemiczną. Oczyszczalnia ścieków została oddana do eksploatacji po przeprowadzonej w 1999r. rozbudowie do przepustowości 280m³/dobę.

Oczyszczalnia ścieków przemysłowych znajduje się w zakładach „MESSA” Ośrodek Hodowli Zarodowej Sp. z o. o. w Mieni. Jest to oczyszczalnia o przepustowości 44 m³/doba, odprowadzająca ścieki oczyszczone do rzeki Mieni. W 2004 r. notowano przekroczenie dopuszczalnych stężeń w azocie amonowym i ogólnym oraz w BZT₅.

• Zanieczyszczenie wód podziemnych

Jakość wód podziemnych na terenie powiatu mińskiego badana jest w ramach monitoringu krajowego (badania prowadzone przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie) i monitoringu lokalnego wokół składowisk odpadów (obowiązek nałożony na eksploatatorów składowisk). Na terenie powiatu wody podziemne pobierane są jeden raz w ciągu roku w trzech punktach pomiarowych, w tym w gminie Cegłów – nr otworu 26, we wsi Huta Kuflewska. Kontrolą objęte są wody z utworów czwartorzędowych.

Na podstawie wyników badań z 2003 r. można stwierdzić, że przekroczenia normy dla wód przeznaczonych do picia i na potrzeby gospodarcze, występują w zakresie żelaza i manganu (we wszystkich punktach), a w wodach gruntowych w punkcie Huta Kuflewska dodatkowo w zakresie glinu, odczynu i twardości ogólnej. Pomimo tych przekroczeń monitoring jakości wód podziemnych potwierdza stale dobrą jakość tych wód.

Badania prowadzone w 2005 r. pozwalają zakwalifikować wody podziemne w miejscowości Huta Kuflewska do III klasy czystości (wody zadowalającej jakości) w skali 5-klasowej.

Przekroczenia normy dla wód przeznaczonych do picia i na potrzeby gospodarcze stwierdzono w zakresie żelaza i glinu (badano 46 wskaźników). W stosunku do badań z roku 2004 stwierdzono poprawę stanu (zmiana o klasę).

Hałas

Jedynym znaczącym źródłem hałasu na terenie gminy Cegłów jest linia kolejowa Warszawa - Siedlce.

Na terenie gminy nie ma dróg krajowych ani zakładów emitujących ponadnormatywny hałas.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w wyniku poważnych awarii, osuwisk mas ziemnych oraz powodzi

Na terenie gminy nie występuje niebezpieczeństwo zagrożeń środowiska w postaci osuwisk mas ziemnych czy katastrofalnych powodzi.

Jedynym potencjalnym rodzajem nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, jakie mogą wystąpić na terenie gminy, są katastrofy komunikacyjne przy przewozie materiałów niebezpiecznych.

2.2. Regionalizacja ekologiczna przestrzeni gminy

2.2.1. Gmina Cegłów na tle ponadlokalnych układów ekologicznych

Gmina Cegłów ze względu na warunki przyrodnicze oraz położenie pełni istotną rolę w ponadlokalnych układach przyrodniczych. Rozległe i bogate przyrodniczo kompleksy leśne oraz początkowy fragment doliny rzeki Mieni sytuują gminę jako ważny element przyrodniczych systemów wschodniej części województwa mazowieckiego, w tym powiatu mińskiego.

W. Jędrzejewski[‡] wskazuje teren gminy jako element korytarza ekologicznego (migracyjnego zwierząt) ważnego w skali krajowej, biegnącego od rejonu Kałuszyna i doliny rzeki Kostrzyń na wschodzie do doliny Świdra i Mazowieckiego Parku Krajobrazowego na zachodzie.

Znaczna część gminy objęta jest ochroną jako Miński Obszar Chronionego Krajobrazu. Gmina Cegłów stanowi centralną część tego obszaru i charakteryzuje się największą lesistością spośród wszystkich gmin objętych tą formą ochrony.

Lokalnymi ciągami powiązań ekologicznych są doliny rzeczne: Mieni oraz Piasecznej, wzbogacające system przyrodniczy oraz wspomagające ponadlokalny leśny korytarz ekologiczny.

2.2.2. Relacje gmina - otoczenie w zakresie oddziaływań uciążliwych i szkodliwych

Pod względem oddziaływań uciążliwych i szkodliwych relacje gminy z otoczeniem ograniczają się do przepływu zanieczyszczonych wód rzeki Mieni.

Informacje na temat innych uciążliwości - w tym zanieczyszczeń powietrza - nie wskazują na istnienie zagrożeń gminy przez emitory zlokalizowane poza jej obszarem. Także odwrotnie - z gminy Cegłów nie ma emisji o zasięgu ponadlokalnym.

2.2.3. Waloryzacja ekologiczna przestrzeni gminy

Z przedstawionej wyżej charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska i zagrożeń oraz degradacji wynika, że:

- Gmina jest relatywnie bogata pod względem zasobów i walorów przyrodniczych środowiska. Wpływają na to przede wszystkim wartościowe i rozległe kompleksy leśne oraz doliny rzeczne.
- Środowisko gminy jest wolne od dużych obciążeń i zagrożeń. Dlatego też, potęgującym walory przyrodnicze, istotnym zasobem ekologicznym gminy jest relatywnie niski stopień skażeń i uciążliwości.
- Oddziaływania szkodliwe i uciążliwe na terenie gminy mają charakter lokalny i ich rozwiązanie może być dokonane działaniami i środkami lokalnymi.

W przestrzeni gminy wyróżniają się następujące obszary o odmiennych cechach przyrodniczo-krajobrazowych:

[‡] Jędrzejewski W. i in. Zwierzęta a drogi, Białowieża 2006

- A. Kompleks leśny w środkowej części gminy stanowiący element regionalnego korytarza ekologicznego,
- B. Południowa część gminy, na południe od w. wym. kompleksu leśnego, stanowiąca zwarty teren rolniczy z przewagą gruntów ornych, nielicznymi drobnymi lasami, rozproszoną zabudową, przecięta z północnego wschodu na południowy zachód doliną rzeki Piasecznej,
- C. Północna rolnicza część gminy, wokół wsi gminnej Cegłów i wzdłuż linii kolejowej z biegnącą równoleżnikową doliną Mieni,
- D. Uroczysko leśne Kokoszki, w północno-zachodniej części gminy,
- E. Kompleks leśny w północno-wschodniej części gminy.

3. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Rolnictwo, aczkolwiek utraciło w gminie wiodącą rolę wśród źródeł utrzymania ludności, to ciągle jego rola jest znaczna. Powierzchnia użytków rolnych[§] wynosi w gminie 5645ha, co stanowi 59,0% ogólnej powierzchni (9574ha). W strukturze użytków rolnych 84,8% zajmują grunty orne, a 12,9% trwałe użytki zielone. Znaczącą rolę odgrywają sady (129ha tj. 2,3% użytków rolnych).

W Powszechnym Spisie Rolniczym z 2002 roku odnotowano w gminie aż 1149ha ugorów i odłogów (34,7% gruntów ornych), co jest powierzchnią bardzo dużą biorąc pod uwagę niezłą jakość gleb.

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej według IUNG w Puławach wynosi dla gminy 66,6pkt, co oznacza poziom zbliżony do przeciętnego w województwie mazowieckim.

Struktura gruntów według klas bonitacyjnych potwierdza ich średnią jakość. Na gruntach ornych przeważają gleby średniej jakości. Klasy IIIa, IIIb, IVa, IVb stanowią łącznie 68,5%. Klasy V i VI stanowią 29,6% ich ogólnej powierzchni. Na użytkach zielonych dominują klasy IV i V zajmując łącznie 82,3% ogólnej powierzchni.

Gmina posiada niekorzystną strukturę obszarową indywidualnych gospodarstw rolnych. Na ogólną liczbę^{**} 1326 gospodarstw – aż 376 stanowiły działki rolne o powierzchni do 1 ha UR, a dalsze 235 gospodarstwa 1-2 ha, a w 76 gospodarstwach o powierzchni 10 ha i więcej UR koncentrowało się zaledwie 24,6% ogólnego areалу użytków rolnych w gminie. Na 1 gospodarstwo (pomijając działki do 1 ha UR) przypadało 4,7 ha użytków rolnych, a łącznie z działkami – zaledwie 2,5 ha. Dodać należy, że w latach 1996-2002 (kolejne spisy rolne) liczba indywidualnych gospodarstw rolnych (łącznie z działkami rolnymi) zwiększyła się o 41. Świadczy to o postępującym rozdrabnianiu gospodarstw.

W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż i ziemniaków. Ze względu na nienajlepszą jakość gleb bardzo mało uprawia się roślin przemysłowych. W grupie roślin zbożowych niewiele uprawia się zbóż intensywnych (pszenica, jęczmień, pszenżyto).

Według danych PSR z 2002r. zboża uprawiane były na powierzchni 1628 ha, co stanowiło 75,4% powierzchni zasiewów, w tym zboża intensywne na powierzchni 326 ha, tj. 15,1% zasiewów. Powierzchnia pod ziemniakami wynosiła 258ha, co stanowiło 11,9% ogólnej powierzchni zasiewów. W latach 1996-2002 areal ziemniaków zmniejszył się ponad dwukrotnie. Taka tendencja występuje w całym kraju.

Gmina charakteryzuje się^{††} niską obsadą zarówno bydła (32,9 sztuk/100 ha UR) jak i trzody chlewnej (59,5 sztuk/100ha UR). W latach 1996-2002 nastąpiło znaczne

---

[§] Dane BDR za 2005 rok

^{**} Według PSR 2002

^{††} Według PSR 2002

zmniejszenie pogłowia zwierząt gospodarskich. Dodać należy, że na 1326 gospodarstw rolnych w gminie zaledwie 341 posiadało bydło, 262 – trzodę chlewną i aż 903 nie posiadało żadnych zwierząt gospodarskich. W uzupełnieniu należy zwrócić uwagę na wysokie pogłowie kur (212 tys. w 2002 roku, podwojenie w stosunku do 1996 roku). W tej dziedzinie specjalizuje się w gminie kilkanaście gospodarstw.

Niekorzystna struktura agrarna sprawia, że gmina należy do słabo wyposażonych w ciągniki i maszyny rolnicze. W gminie było między innymi^{††}: 413 ciągników rolniczych, 74 samochody ciężarowe, 22 kombajny zbożowe i 11 kombajnów ziemniaczanych. Na 1 ciągnik przypadało 11,1 ha użytków rolnych.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

4.1. Osadnictwo i układy komunikacyjne

Sieć osiedleńcza na terenach, na których położona jest obecna gmina Cegłów, krystalizuje się i zagęszcza stosunkowo bardzo późno, przede wszystkim z uwagi na słabe gleby i duże zalesienia. W okresie powstawania państwowości polskiej, na terenach południowego Mazowsza prawobrzeżnego, osadnictwo rozprzestrzeniło się najpierw wzdłuż Wisły a następnie posuwało się w kierunku wschodnim. Dlatego we wczesnym średniowieczu powstają tu nieliczne osady leśne a następnie targowe, do których zaliczany jest Cegłów, znany już w XIV wieku. W miarę krystalizowania się i zagęszczania w wyniku kolonizacji wewnętrznej sieci osiedleńczej południowego Mazowsza prawobrzeżnego w XV i XVI wieku, kształtował się układ komunikacyjny tego terenu. W XVI wieku przez Cegłów biegł gościniec łączący ziemię czerską z liwską, przebiegający przez Latowicz, Kuflew i Cegłów. Podobnej rangi gościniec biegł od Warszawy przez Mińsk, Cegłów, Żeliszew do Siedlec. Trakty te straciły na znaczeniu z chwilą wybudowania w latach 20-XIX wieku szosy warszawsko-terespolskiej zwanej "traktem brzeskim". Istotne znaczenie dla Cegłowa miało wybudowanie w 1867 roku linii kolejowej Warszawa - Terespol.

4.2. Urbanistyka

Układ urbanistyczny Cegłowa, nie należy do założeń rozbudowanych i skomplikowanych. Przed lokacją centrum stanowił niewielki, zbliżony do prostokąta plac, zamknięty od północy kościołem, od zachodu przedłużeniem ulicy Lubelskiej, od wschodu ul. Warszawskiej, od południa zaś linią przebiegającą równoległe do kościoła. Po lokacji regulującej m. in. rozplanowanie centrum, rynek otrzymał wymiary 113 x 115 m i stał się głównym elementem założenia urbanistycznego starego Cegłowa.

Plan miasta z 1834 r. wskazuje na dużą regularność zbliżonego do kwadratu placu rynkowego i na specyficzną pierwotną sytuację fary - na rynku, a nie przy rynku. Podobne usytuowanie fary na placu rynkowym spotykamy również w niektórych sąsiednich miasteczkach z XV i XVI wieku, jak np.: w Siennicy i Latowiczu. Północna pierzeja rynku cegłowskiego znajdowała się jeszcze w 1834 r. w pewnej odległości od cmentarza kościelnego na północ, przy łące nad strugą. Prawidłowe ukształtowanie placu rynkowego było elementem świadomej urbanistycznej regulacji układu przestrzennego tego osiedla, związanym z ostatecznym usankcjonowaniem jego charakteru miejskiego. Również cechy świadomego rozwiązania w duchu kompozycji renesansowych, posiada zamknięcie widokowe przyrynkowego odcinka traktu kuflewskiego. Ulica ta wchodziła na rynek po

---

^{††} Według PSR 2002

przekątnej trafia swym kierunkiem na bryłę gotycko-renesansowej fary. Prosty odcinek ul. Warszawskiej, prowadzący niemal na środek rynku, pozwala na oglądanie dominanty architektonicznej miasteczka - fary, ze znacznej odległości. Północna pierzeja rynku zasłonięta farą, nie brała udziału aktywnego w zainwestowaniu miejskim, natomiast strona zachodnia stanowiąca teren plebański, była wykorzystywana na cele związane z potrzebami parafii.

4.3. Zabytki sakralne

Najcenniejszym zabytkiem w tej grupie jest kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela i Andrzeja w Cegłowie. Zespół sakralny usytuowany jest w północno-zachodniej części placu rynkowego i obejmuje kościół, dzwonnice, ogrodzenie oraz starodrzew rosnący wzdłuż ogrodzenia. Kościół jest najstarszym obiektem zabudowy Cegłowa. Wzniesiony na rzucie prostokąta, trójnawowy z niewyodrębnionym, zamkniętym prosto prezbiterium, węższą kruchtą od zachodu i zakrystią od północnego-wschodu. Korpus nakryty dachem dwuspadowym z wieżyczką na sygnaturkę. Kruchta i zakrystia pod oddzielnymi daszkami dwuspadowymi. Kościół wzniesiony z cegły gotyckiej o wątku polskim. Wschodnia ściana szczytowa, zakrystia oraz cokoły skarp od północy i wnętrza - tynkowane. Nawa nakryta drewnianym stropem wspartym na trzech parach drewnianych kolumn; w zakrystii sklepienie klasztorne z siecią profilowanych żeber. Dachy pokryte blachą.

W narożach korpusu skarpy na planie koła, przy ścianach bocznych półokrągłe, w górnej części czworoboczne. W szczytowej ścianie prezbiterium wmurowane epitafium Oczki, z piaskowca z 4 ćw. XVI w. Kościół nawiązuje swym kształtem do grupy późnogotyckich kościołów mazowieckich. Charakterystyczne dla tej grupy koliste skarpy, są rodzimym elementem architektury mazowieckich i kujawskich kościołów XVI wieku, miękkiego romanizującego nurtu późnego gotyku.

Obok kościoła usytuowana jest dzwonnica pochodząca z XVIII wieku, murowana z czerwonej cegły. Czworoboczna, wzniesiona na planie kwadratu. W górnej kondygnacji cztery prostokątne przeźrocza zamknięte odcinkowo i prosto. Ponad oknami wąska ceglana opaska i słabo profilowany gzyms wieńczący. Dach namiotowy kryty blachą.

Obiektem mającym duże znaczenie w architektonicznym obliczu Cegłowa jest kościół mariawitów z 1906 roku. Wzniesiony z wypalanej cegły na planie krzyża łacińskiego, halowy, trójnawowy, czteroprzęsłowy. Od północy wyniosła wieża na planie prostokąta z kruchtą w przyziemiu, po bokach prostokątne kaplice. W części południowej pomieszczenia mieszkalne. Korpus nakryty dachem dwuspadowym. Kościół reprezentuje styl neogotycki mocno preferowany na tych terenach w końcu XIX i początku XX wieku. Liczne realizacje świątyni w tym stylu na terenach nadwiślańskich, zwykło określać się powszechnie stosowanym terminem "gotyk nadwiślański", który charakteryzował się transponowaniem rodzimych elementów architektury w budowlach neogotyckich.

Na terenie gminy znajduje się cenny drewniany kościół pw. św. Anny w Kiczkach. Początek parafii datuje się od 1458 r. Kościół został wzniesiony z drewna na planie prostokąta z węższym prezbiterium po bokach którego dwie zakrystie. Podwalina łączona w narożach na zamek prosty osadzona na podmurówce. Zrąb wzniesiony z zastosowaniem konstrukcji wieńcowej, ściany oszalowane deskami w układzie pionowym. Dach dwuspadowy kryty blachą. Na kalenicy nad elewacją frontową ośmioboczna wieżyczka na sygnaturkę, nakryta hełmem obeliskowym. Kościół w Kiczkach, odbudowany w baroku, tkwi jeszcze w tradycji średniowiecznej. Jego program użytkowy, a także związany z tym ściśle plan oraz układ przestrzenny wywodzą się ze średniowiecza.

4.4. Założenia rezydencjonalne

Jedynym reprezentantem założeń rezydencjonalnych jest zespół dworski w Kiczkach. Dwór został usytuowany na północnym zboczu niewielkiego wzniesienia, w odległości kilkuset metrów od rzeczki Piaseczna. Dwór zwrócony jest frontem na zachód. Wybudowany został z cegły palonej i otynkowany. Wzniesiony na rzucie prostokąta, z nieco węższą dobudówką od strony południowej oraz okazałym gankiem na osi od frontu. Układ wnętrza dwutraktowy. Bryła prostopadłościenna, jednokondygnacyjna, nakryta dachem dwuspadowym, nad gankiem również dach dwuspadowy. Elewacje gładkie na dość wysokim cokole, narożniki ujęte lizenami. Okna dwuskrzydłowe, skrzydła dziesięciopolowe. Drzwi prostokątne dwuskrzydłowe wybijane listewkami. W ścianie frontowej ganku cztery wtopione kolumny w tym dwie w narożach, na których wsparty trójkątny fronton o gładkim tympanonie.

Dwór otacza park z elementami układu regularnego i swobodnego. Posiada kształt prostokąta o zaokrąglonym narożniku północno-zachodnim. Dłuższa oś parku skierowana jest na linii północno-południowej, a krótsza wschodnio-zachodniej. Całe założenie parkowe składa się z zasadniczej części obsadzonej drzewami i krzewami w układzie swobodnym oraz z części od strony wschodniej, będącej pozostałością sadu owocowego. W głównej części parku występuje na całym terenie zwarte zadrzewienie dodatkowo zagęszczone krzewami. Dominują drzewa liściaste, jak: lipa drobnolistna, kasztanowiec biały, brzoza brodawkowata, grab, dąb szypułkowy, robinia, wiąz, klon zwyczajny, jesion wyniosły.

4.5. Budownictwo

Wśród obiektów zainteresowania konserwatorskiego na terenie gminy Cegłów, zdecydowanie przeważają obiekty drewniane. Obiekty murowane stanowią pojedyncze przykłady, np.: dom przy ul. Sienkiewicza 18 w Cegłowie. Na terenie gminy przeważają domy szerokofrontowe, dwutraktowe, w których pomieszczenia tworzą dwa ciągi wnętrza rozplanowanych równoległe do osi wzdłużnej budynku.

Rozplanowanie wnętrza domów z terenu gminy dzielimy na dwie grupy:

- z dośrodkowym układem pomieszczeń, gdzie urządzenia ogniowo-grzewcze są usytuowane w centrum budynku a pomieszczenia wnętrza rozmieszczone są wokół tych urządzeń, np. dom nr 172 w Kiczkach I, dom nr 108 w Kiczkach II, dom nr 18 w Piasecznie, dom nr 76 w Podcierniu, dom nr 55 w Skupiach.
- z osiowym układem pomieszczeń, gdzie pomieszczenia usytuowane są symetrycznie po obu stronach budynku, np. dom przy ul. Piłsudskiego 36 w Cegłowie, dom przy ul. Sienkiewicza 3 w Cegłowie, domy nrnr 36 i 125 w Kiczkach II, dom nr 75 w Piasecznie.

Na terenie gminy Cegłów zasadniczo występują trzy typy dachów:

- dwuspadowe, najczęściej występujące, np. dom przy Pl. Anny Jagiellonki 6 w Cegłowie, dom przy ul. Piłsudskiego 50 w Cegłowie, dom nr 9 w Kiczkach I, dom nr 158 w Kiczkach II, dom nr 46 w Pełczance, dom nr 90 w Skupiach.
- dwuspadowe z naczółkami, rzadziej spotykane, np. dom nr 172 w Kiczkach II, domy nr 47 i 180 w Piasecznie.
- czterospadowe, najrzadziej spotykane, np. domy nrnr 20, 68, 96, 118 w Podcierniu.

W wielu domach datowanych od początku XX wieku do lat 40-tych naszego stulecia, występują dekoracyjnie opracowane szczyty, listwy podokapowe, nadokienniki, ganki itp. Ten rodzaj budownictwa reprezentują m.in.: dom przy ul. Sienkiewicza 3 w Cegłowie, dom nr 75 w Piasecznie.

4.6. Obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie obiektów wyróżnia się dawny szpital w Mieni obecnie Dom Opieki Społecznej. Budynek główny został wybudowany w 1809 roku według projektu architekta

Jakuba Kubickiego. Na przestrzeni wielu lat funkcjonowania szpitala, powstało wokół niego duże gospodarstwo pomocnicze z różnymi obiektami folwarcznymi. Szpital został wzniesiony z cegły na rzucie w kształcie litery "C". Korpus główny prostopadłościenny z niewielkim ryzalitem od frontu. Bryła całego gmachu szpitala dwukondygnacyjna, złożona z przylegających do siebie trzech prostopadłościaków. Korpus nakryty dachem czterospadowym, od frontu ryzalit na osi środkowej zwieńczony dwuspadowym daszkiem z trójkątnym frontonem. Na daszku ryzalitu ośmioboczna wieżyczka, w której sygnaturka kaplicy. Kondygnacje rozdziela gzyms kordonowy w postaci prostej opaski. Wewnątrz wyróżnia się wielkością kaplica o wysokości dwóch kondygnacji.

Interesującym obiektem o różnicowanej bryle jest pochodzący z początku XX wieku budynek dawnego sierocińca, obecnie sklep, zlokalizowany przy placu Anny Jagiellonki nr 20 w Cegłowie. Został wzniesiony z cegły, otynkowany, w części dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem, nakryty dachami różnopołaciowymi. W kompozycji bryły sierocińca użyto elementów stosowanych w realizacjach dworów polskich. Do oryginalnych rozwiązań należy arkadowa wnęka z symbolicznym przedstawieniem płasko rzeźbionego pelikana karmiącego małe pisklęta, a także manierystycznie opracowany wgłębny podcień poniżej szczytu spoczywającego na belkowaniu podpartym pośrodku kolumną pseudodorycką.

4.7. Zabytki techniki

Na terenie gminy zachowało się kilka obiektów budownictwa przemysłowego. W Kiczkach znajduje się młyn wodny nad rzeczką Piaseczną. Przed młynem na rzeczce utworzono okazały staw, w którym spiętrzano wodę na grobli przy młynie. Młyn wzniesiono na początku XX wieku. Zbudowany z drewna z zastosowaniem konstrukcji wieńcowej. Osadzony na podmurówce z kamieni, cegły i betonowych bloczków. Bale ścian zrębu zwęglowane w narożach na jaskółczy ogon. Ściany przedłużane za pomocą łątek zamocowanych w podwalinie i oczepie. Od strony zachodniej usytuowana murowana z bloczków betonowych komora turbiny, nakryta dachem pulpitowym.

Młyn w Cegłowie przy ulicy Młyńskiej zaliczany jest do największych kubaturowo tego typu obiektów w regionie Mińska Mazowieckiego. Został wzniesiony z cegły palonej około 1920 r. Wybudowany na rzucie prostokąta. Bryła prostopadłościenna, dwukondygnacyjna, w części południowej trójkondygnacyjna. Elewacje ceglane z kondygnacjami wydzielonymi ceglanyimi pasami. Wewnątrz zachowane częściowo oryginalne wyposażenie.

Do rzadko spotykanych obiektów budownictwa przemysłowego należy wiatrak koźlak w Posiadałach. Wzniesiony na rzucie zbliżonym do kwadratu, ze ścianami lekko zbieżnymi ku górze, nakryty dachem dwuspadowym z naczółkiem i nadwieszka od strony ściany mącznej. Wiatrak osadzony na koźle. Podwaliny i zastrzały w kształcie równoramiennego krzyża posadowione na dużych kamieniach polnych. Siodło typowej konstrukcji, nad siodłem dwie belki pojazdowe wyprowadzone poza lico ściany mącznej. Ściany wiatraka konstrukcji szkieletowej. Budynek podzielony na trzy kondygnacje: koźlową i dwie młyńskie. Wewnątrz zachowało się częściowo oryginalne wyposażenie.

4.8. Cmentarze

Cmentarz w Cegłowie został usytuowany wzdłuż szosy prowadzącej z Cegłowa do Mieni, założony na planie trapezu. Cały układ przestrzenny cmentarza jest bardzo czytelny. Od bramy wjazdowej przeprowadzona jest aleja główna biegnąca prostopadle do przeciwległego ogrodzenia. Wzdłuż dłuższych boków trapezu założono alejki równoległe do ogrodzenia a pomiędzy nimi alejki poprzeczne. Przy poszczególnych alejkach znajdują się

kwatery do pochówku mieszkańców wyszczególnionych okolicznych miejscowości. Drzewa na cmentarzu rosną swobodnie, w większości wyrosłe z samosiewów. Jedynie drzewa w narożnikach i przy ogrodzeniu zostały świadomie zakomponowane. Do najstarszych drzew należą: lipa drobnolistna, sosna, robinia, brzoza brodawkowa. Na terenie całego cmentarza usytuowane są nagrobki wykonywane z różnych materiałów. Do interesujących nagrobków należą: Jadwisi Rafaeli Sierzputowskie, zm. 1887 r.; Józefa Oktawiana Targowskiego, zm. 1889 r.; Apolonii Buncicher, zm. 1890 r.; Stefanii z Ateńskich Gołowiczowej oraz jej dzieci, zm. 1895 r.

Drugą nekropolą w Cegłowie jest cmentarz mariawicki założony na początku XX wieku. Został usytuowany w południowej części miejscowości, założony na planie prostokąta. Drzewa na cmentarzu rosną swobodnie i nie tworzą żadnych alejek czy szpalerów. Wśród drzewostanu występują: brzozy brodawkowate, robinie akacjowe, sosny, świerki. Nagrobki należą do skromnych obiektów, wykonywanych w większości z betonu. Są też nieliczne z szarego piaskowca, granitu a także z metalu. Do cenniejszych należy piaskowcowa płyta Maksymiliana Szymańskiego, zm. 1929 r.

Cmentarz parafialny w Kiczkach został założony w 1751 r. Położony na przestrzeni otwartej, wśród pól, przy drodze prowadzącej z Kiczek do Cegłowa. Posiada kształt wydłużonego trapezu. Od bramy wejściowej prowadzi przez cały cmentarz aleja zamknięta widokowo grobowcem - kaplicą z 1923 r. Niedaleko bramy, po lewej stronie alei znajduje się grób wojenny żołnierzy polskich poległych w czasie II wojny światowej. Do najstarszych mogił należą: Józefa Grabowskiego, zm. 1893 r.; Marii z Rostkowskich Godlewskiej, zm. 1899 r.; Leona Rokickiego, zm. 1928 r.

Pozostałości cmentarzy ewangelickich osadników niemieckich znajdują się w Pełczance i Tyborowie. Rozplanowanie tych cmentarzy jest zatarte, zachowały się fragmenty nagrobków oraz uboga zieleń cmentarna.

4.9. Miejsca pamięci poza cmentarzami

W centrum Cegłowa, w pobliżu kościoła rzymskokatolickiego został wzniesiony w 1928r. Pomnik Niepodległości. Upamiętnia on odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r.

W południowej części rynku Cegłowa zlokalizowany jest pomnik ku czci ofiar terroru z czasu II wojny światowej. 16 września 1939 r. zginęło tu z rąk niemieckich faszystów czterech mieszkańców. 25 czerwca 1943 r. Niemcy przeprowadzili pacyfikację wsi. Na podstawie przygotowanych list spędzono przed kościołem około stu Polaków, z których około czterdzieści wyprowadzono na zachód od stacji i tam rozstrzelano. To miejsce przy torach kolejowych upamiętnia obecnie współczesny krzyż.

Płytę poświęconą poległym partyzantom położono w miejscowości Kiczki - Rokicin. W nocy z 12 na 13 września 1943 r. pluton imieniem Kazika (Ł. Buczyńskiego) oddziału GL im. B. Głowackiego, dowodzony przez A. Ryngiera "Janusza", w czasie odpoczynku na kwaterze we wsi Kiczki został zaskoczony i okrążony przez znaczne siły niemieckie. Poległo dwudziestu jeden partyzantów, tylko trzem udało się wydostać z okrążenia.

Krzyże oraz płyta pamiątkowa zostały zlokalizowane w lesie położonym w Mieni, kilkaset metrów na południe od przystanku kolejowego. Upamiętniają one powstańców 1831 roku zmarłych w mieńskim szpitalu zamienionym na lazaret wojskowy.

Płytę poświęconą ofiarom terroru z czasu II wojny światowej położono również w Podcierniu. Podczas pacyfikacji wsi Podciernie przez hitlerowców 7 sierpnia 1943r. zamordowano dziewięć osób. Zostali oni pochowani na cmentarzu w Kuflewie, a na miejscu zbrodni w latach 50-XX wieku umieszczono płytę.

Pomnik poświęcony partyzantom poległym w czasie II wojny światowej ustawiono przy drodze wiodącej z Mieni do Janowa. Partyzanci polegli w czasie bitwy, jaka wywiązała

się 30 marca 1943 roku.

4.10. Zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Cegłów spotykamy liczne znaleziska archeologiczne, które świadczą o pobycie ludzi na tym terenie w różnych epokach historycznych, a następnie o kształtowaniu się osadnictwa stałego. Największe skupiska stanowisk archeologicznych położone są wzdłuż cieków wodnych, tj. rzek Mieni i Piasecznej, szczególnie w rejonie miejscowości Mienia, Cegłów i Kiczki.

Z epoki kamienia z okresu schyłkowego paleolitu i mezolitu pochodzi kilka stanowisk osadniczych odkrytych takich miejscowościach, jak: Mienia, Dębniak, Posiadały, Piaseczno, Kiczki, gdzie znaleziono wiele narzędzi krzemienych i ich półfabrykatów. Niewielkie siedlisko ludności rolniczej, tworzące tzw. kulturę pucharów lejkwatych (3500p.n.e.-2500 p.n.e.), odkryto około 1 km na wschód od Cegłowa. Pojedyncze znaleziska narzędzi krzemienych łączone z obozowiskami łowieckimi lub pasterskimi kultury ceramiki sznurowej potwierdzają zasiedlenie na terenie gminy w okresie neolitu schyłkowego (około 2500-1700 p.n.e.)

Znaleziska fragmentów ceramiki oraz narzędzi krzemienych datowanych na II okres epoki brązu świadczy o docieraniu na teren gminy ludzi reprezentujących kulturę trzciniecką. Cmentarzysko tej kultury zostało odkryte w Piasecznie. W XII wieku p.n.e. pojawia się kultura łużycka, wprowadzająca palenie zmarłych na stosach i grzebanie ich wurnach. Cmentarzysko należące do tej kultury odkryto na terenie wsi Piaseczno, a ślady osady w Posiadałach. Z kulturą łużycką łączy się też znaleziony w 1887r w miejscowości Skwarne (stanowisko 36) skarb ozdób brązowych, który trafił do Moskwy, następnie do piotrogrodzkiego Ermitażu.

Początki epoki żelaza (VIII w p.n.e.) nie przyniosły zmian w rozwoju kultury łużyckiej. Około VI w p.n.e. powstaje kultura pomorska, której cechą są kamienne grobowce w których ustawiano popielnice ze szczątkami zmarłych. W gminie Cegłów zanotowano ślad osadniczy tej kultury w okolicy Mieni. Ludność kultury pomorskiej miesza się z ludnością kultury łużyckiej tworząc kulturę grobowców kloszowych o specyficznym typie pochówku, tj. popielnicę i towarzyszące jej dary grobowe przykrywano dużym naczyniem - kloszem. Gospodarka tych plemion była oparta głównie na hodowli. Na osady wybierano miejsca w dolinach rzek lub na ich zboczach. Stanowiska tej kultury znajdują się w Kiczkach, Piasecznie oraz Posiadałach.

Na przełomie III i II w. p.n.e. na terenie Polski powstaje kultura przeworska. Ludność tej kultury posiadała umiejętności wytopu i obróbki żelaza, a z czasem rozwija się garncarstwo. Na terenie gminy Cegłów znanych jest kilkanaście stanowisk z tego okresu, z których wyróżnia się stanowisko w Mieni, gdzie znaleziono ślady wytopu żelaza. Następne zmiany kulturowe następują w III w.p.e. Wiążą się one z rozprzestrzenianiem osadnictwa kultury wielbarskiej. Śladem tej kultury jest stanowisko odkryte w Mieni. Nie odkryto dotąd na terenie gminy Cegłów śladów osadnictwa z okresu IV — IX w.p.n.e. co może świadczyć o ogołoceniu tego obszaru z osadnictwa w tym czasie. Ślady ponownego zasiedlenia pojawiają się dopiero w X-XI w. Z tego okresu znany jest zespół osad położonych wzdłuż rzeki Mieni w górnym biegu rzeki Piasecznej, w Skwarnem, w Rososzy, Poddębniaku i Posiadałach. W XV-XVI wieku dochodzi do rozwoju gospodarczego Cegłowa. Powstają tu warsztaty garncarskie erygowana jest parafia. Znaleziska ceramiki datowanej na okres XIII - XV wieku świadczą o istnieniu miejscowości w tym czasie, a ich zaleganie w granicach współczesnych działek siedliskowych wskazuje na ich średniowieczny rodowód.

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Cegłów zawarty jest w GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW według załączonej tabeli.

Nr w GEZ*	Miejscowość	Rodzaj i charakterystyka stanowiska	Nr ewidencyjny stan.
99	Mienia	Znalezisko luźne – kamienny topór łódkowaty	58-73/1
100	Cegłów	Osada kultury pucharów lejkowatych z okresu neolitu	58-73/2
101	Cegłów	Pracownia krzemieniarska z okresu paleolitu	58-73/3
102	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki brązu – wczesnej epoki żelaza, okresu rzymskiego, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/4
103	Mienia	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/5
104	Mienia	Ślad osadnictwa z paleolitu schyłkowego	58-73/6
105	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, wczesnego średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/7
106	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza	58-73/8
107	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia, okresu rzymskiego, starożytności, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/9
108	Mienia	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego, okresu wczesnego średniowiecza	58-73/10
109	Pełczanka	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/11
110	Mienia	Ślad osadnictwa epoki kamienia – epoki żelaza, okresu nowożytnego	58-73/12
111	Pełczanka	Cmentarz niemiecki sprzed drugiej wojny światowej	58-73/13
112	Pełczanka	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego – wczesnego średniowiecza, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/14
113	Pełczanka	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego	58-73/15
114	Pełczanka	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego	58-73/16
115	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia, średniowiecza i okresu nowożytnego	58-73/17
116	Mienia	Jama osadnicza kultury łużyckiej z epoki brązu – wczesnej epoki żelaza	58-73/18
117	Mienia	Ślad osadnictwa z paleolitu schyłkowego, epoki kamienia, epoki żelaza, wczesnej epoki brązu, starożytności, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/19
118	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki żelaza, okresu nowożytnego	58-73/20
119	Mienia	Ślad osadnictwa z okresu rzymskiego i nowożytnego	58-73/21
120	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki neolitu	58-73/22
121	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – wczesnej epoki brązu, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/23
122	Mienia	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, średniowiecza – okresu nowożytnego	58-73/24
123	Cegłów	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/25
124	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/26
125	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego	58-73/27
126	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/28
127	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego	58-73/29
128	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/30
129	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza i nowożytnego	58-73/31
130	Cegłów	Ślad osadnictwa z epoki kamienia, średniowiecza, z okresu nowożytnego	58-73/32
131	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/33
132	Mienia	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego – wczesnego średniowiecza	58-73/34
133	Mienia	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	58-73/35
134	Mienia	Osada z późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	58-73/37
135	Cegłów	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	58-73/38

* GMINNA EWIDENCJA ZABYTEKÓW

136	Pełczanka	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza	58-73/39
137	Rudnik	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/40
138	Rudnik	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza	58-73/48
139	Cegłów	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	58-73/49
140	Cegłów	Ośrodek garncarski od XVI w.	58-73/50
141	Mienia	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego – wczesnego średniowiecza	58-73/51
142	Piaseczno	Cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu – wczesnej epoki żelaza	59-73/1
143	Piaseczno	Cmentarzysko kultury grobów kloszowych	59-73/2
144	Piaseczno	Cmentarzysko kultury trzcinieckiej drugiego okresu epoki brązu	59-73/3
145	Piaseczno	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	59-73/4
146	Piaseczno	Cmentarzysko kultury przeworskiej okresu wczesnorzymskiego	59-73/5
147	Piaseczno	Cmentarzysko kultury przeworskiej okresu wczesnorzymskiego	59-73/6
148	Piaseczno	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecza	59-73/7
149	Piaseczno	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza	59-73/8
150	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, późnego średniowiecza	59-73/9
151	Piaseczno	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza	59-73/10
152	Piaseczno	Osada z okresu nowożytnego	59-73/11
153	Skwarne	Ślad osadnictwa z okresu wczesnego i późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/12
154	Skwarne	Ślad osadnictwa z okresu średniowiecznego i nowożytnego	59-73/13
155	Huta Kuflewska	Huta szkła z XV w.	59-73/14
156	Huta Kuflewska	Folwark z okresu nowożytnego	59-73/15
157	Podskwarne	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza	59-73/16
158	Rososz	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	59-73/17
159	Rososz	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza, średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/18
160	Rososz	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza	59-73/19
161	Rososz	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	59-73/20
162	Rososz	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	59-73/21
163	Dębniak	Osada, ślad osadnictwa z okresu starożytnego, epoki kamienia – epoki żelaza	59-73/25
164	Posiadały	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/28
165	Posiadały	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego – wczesnego średniowiecza	59-73/29
166	Posiadały	Ślad osadnictwa z epoki mezolitu, epoki kamienia – epoki żelaza, średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/30
167	Posiadały	Ślad osadnictwa, osada z epoki kamienia – epoki żelaza, epoki brązu – wczesnej epoki żelaza, starożytności, wczesnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/31
168	Posiadały	Ślad osadnictwa z epoki brązu – wczesnej epoki żelaza, okresu rzymskiego, starożytności, okresu nowożytnego	59-73/32
169	Posiadały	Osada z okresu nowożytnego	59-73/33
170	Posiadały	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, starożytności, późnego średniowiecza	59-73/34
171	Posiadały	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza	59-73/35
172	Posiadały	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza	59-73/36
173	Posiadały	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	59-73/37
174	Posiadały	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	59-73/38
175	Poddębniak	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	59-73/39

176	Poddębniak	Ślad osadnictwa z wczesnej epoki żelaza	59-73/40
177	Poddębniak	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza, późnego średniowiecza – okresu nowożytnego	59-73/41
178	Poddębniak	Ślad osadnictwa, osada z epoki kamienia – epoki żelaza, epoki brązu, wczesnej epoki żelaza, wczesnego średniowiecza i okresu nowożytnego	59-73/42
179	Poddębniak	Ślad osadnictwa z młodszego okresu przedrzymskiego, wczesnej epoki żelaza, starożytności, wczesnego średniowiecza	59-73/43
180	Półwłóki	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/44
181	Posiadały	Osada z okresu nowożytnego	59-73/45
182	Piaseczno	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego, z późnego średniowiecza	59-73/46
183	Piaseczno	Ślad osadnictwa z wczesnego i późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/47
184	Piaseczno	Osada z wczesnego średniowiecza	59-73/48
185	Piaseczno	Ślad osadnictwa z wczesnego średniowiecza	59-73/49
186	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki żelaza	59-73/50
187	Góra Huta	Huta Szkła od XV/XVI w.	59-73/51
188	Piaseczno	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	59-73/52
189	Skwarne	Skarb ozdób brązowych kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza	59-73/53
190	Kiczki	Cmentarzysko z okresu starożytnego	60-73/1
191	Kiczki	Cmentarzysko z okresu starożytnego, osada z okresu starożytnego, ślady osadnictwa z okresu rzymskiego, wczesnego średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/2
192	Kiczki	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	60-73/3
193	Kiczki	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, starożytności, okresu rzymskiego, średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/4
194	Kiczki	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, średniowiecza – okresu nowożytnego	60-73/5
195	Skupie	Obozowisko z wczesnej epoki brązu, ślad osadnictwa z okresu starożytności, okresu nowożytnego	60-73/6
196	Skupie	Obozowisko z epoki kamienia – wczesnej epoki żelaza, cmentarzysko z wczesnej epoki żelaza	60-73/7
197	Kiczki	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, osada z młodszego okresu przedrzymskiego,	60-73/8
198	Kiczki	Ślad osadnictwa z okresu rzymskiego i okresu nowożytnego	60-73/9
199	Kiczki	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, starożytności, okresu nowożytnego	60-73/10
200	Piaski	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego – wczesnego średniowiecza	60-73/11
201	Piaski	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego i okresu nowożytnego	60-73/12
202	Piaski	Osada z okresu nowożytnego	60-73/13
203	Piaski	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/14
204	Piaski	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/15
205	Piaski	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego, okresu nowożytnego	60-73/16
206	Piaski	Ślad osadnictwa z okresu nowożytnego	60-73/17
207	Piaski	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/18
208	Kiczki-Rokicin	Ślad osadnictwa z epoki brązu, jama osadnicza o nieokreślonej chronologii	60-73/19
209	Kiczki-Rokicin	Osada z okresu nowożytnego	60-73/20
210	Piaski	Ślad osadnictwa z epoki neolitu, epoki kamienia – epoki żelaza	60-73/27
211	Piaski	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, cmentarzysko kultury łużyckiej z epoki brązu – wczesnej epoki	60-73/28

		żelaza	
212	Piaski	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, okresu nowożytnego	60-73/29
213	Piaski	Ślad osadnictwa ze średniowiecza	60-73/30
214	Piaski	Ślad osadnictwa ze średniowiecza i okresu nowożytnego	60-73/31
215	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, starożytności – wczesnego średniowiecza	60-73/38
216	Piaseczno	Ślad osadnictwa z młodszego okresu przedrzymskiego – okresu rzymskiego	60-73/39
217	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – wczesnej epoki brązu, wczesnej epoki żelaza, starożytności	60-73/40
218	Piaseczno	Ślad osadnictwa z późnego średniowiecza	60-73/41
219	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza	60-73/42
220	Piaseczno	Ślad osadnictwa z epoki kamienia – epoki żelaza, późnego średniowiecza	60-73/43
221	Skupie	Ślad osadnictwa z okresu starożytnego	60-73/44

4.11. Kapliczki, figury i krzyże przydrożne

Na terenie gminy Cegłów spotykamy różnorodne kapliczki, figury i krzyże przydrożne, charakterystyczne dla terenów wschodniego mazowsza. Są wśród nich kapliczki kubaturowe z niewielkim wnętrzem mieszczących kilka osób. W kapliczkach takich umieszczony jest zwykle ołtarzyk z obrazem lub figuralnym przedstawieniem postaci świętego. Do takich obiektów należy kapliczka w Podskwarnem, murowana, tynkowana, z wysokim cokołem dekorowanym płycinami.

Mniejszą formą odznaczają się kapliczki w postaci słupów na rzucie kwadratu lub prostokąta z małą wnęką mieszczącą tylko przedstawienie świętego. Kapliczki te często zdobione są gzymsami, płycinami o różnych formach i nakrywane z reguły daszkami namiotowymi. Do tego typu obiektów zaliczamy m.in.: kapliczkę w Skwarnem z 1905r. oraz kapliczkę w Podcierniu z 1895 roku.

4.12. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Nr obiektu	Obiekty wpisane do rejestru zabytków
1	Kościół par. p.w. śś. Jana Chrzciciela i Andrzeja w Cegłowie, mur., 2 ćw. XVI, rozbud. 2 poł. XVI i 1 poł. XVII, restaur. : 1862, 1914, 1981, nr rejestru zabytków 21/89 z dnia 05.11.1957 r.
2	Kościół mariawitów w Cegłowie, mur., 1906, nr rejestru zabytków 304 z dnia 29.12.1983 r.
3	Kościół par. p.w. św. Anny w Kiczkach, drewn., 1751, restaur. 1824 i 1860, rozbud. 1901r., nr rejestru zabytków 148/645 z dnia 05.04.1962 r.
4	Młyn wodny w Kiczkach, drewn., 1 poł. XIX w., przebud. pocz. XX w., nr rejestru zabytków 149/646 z dnia 05.04.1962 r.
5	Zespół szpitalny, obecnie Domu Opieki Społecznej w Mieni: a. szpital, mur., 1809, arch. Jakub Kubiki, nr rejestru zabytków 12/50 z dnia 16.06.1956r. b. park, k. XIX w., nr rejestru zabytków 101 z dnia 19.05.1976 r.

4.13. Wykaz obiektów w ewidencji zabytków

Miejscowość	Obiekty w ewidencji zabytków
Cegłów	<p>1. Układ urbanistyczny, XVI, XVII- XIX w. 2. Dzwonnica przy kościele par. pw. św. Jana Chrzciciela i Andrzeja 3. Cmentarz parafialny rzymskokatolicki, poł. XIX w. 4. Cmentarz mariawicki, pocz. XX w. 5. Krzyż-pomnik przy torach kolejowych, upamiętniający pomordowanych mieszkańców Cegłowa w czasie II wojny światowej Plac Anny Jagiellonki 6. Sierociniec, ob. sklep art. przemysłowych, Plac Anny Jagiellonki nr 20, mur., pocz. XX w. 7. Dom nr 6, drewn., pocz. XX w. 8. Pomnik Niepodległości na skrzyżowaniu dróg, piaskowiec, 1928r. 9. Pomnik upamiętniający pomordowanych mieszkańców Cegłowa w czasie II wojny światowej. ul. Kościuszki 10. Dom nr 11, drewn., l. 30 - XX w. 11. Dom nr 12, drewn. l. 30 - XX w. ul. Młyńska 12. Młyn motorowy nr 5, mur., ok. 1920 r. ul. Piłsudskiego 13. Dom nr 6, drewn., l. 20 - XX w 14. Dom nr 11, drewn., pocz. XX w 15. Dom nr 22, drewn., l. 20 - XX w 16. Dom nr 24, drewn., l. 20 - XX w 17. Dom nr 25, drewn., pocz. XX w. 18. Dom nr 32, drewn., l. 20 - XX w. 19. Dom nr 34, drewn., l. 20 - XX w. 20. Dom nr 36, drewn., pocz. XX w. 21. Dom nr 50, drewn., pocz. XX w. ul. Sienkiewicza 22. Dom nr 1, drewn., 1890 r. 23. Dom nr 3, drewn., k. XIX w. 24. Dom nr 4, drewn., 4 ćw. XIX w. 25. Dom nr 14, drewn., k. XIX w. 26. Dom nr 18, mur., k. XIX w. ul. Willowa 27. Dom nr 20, drewn., l. 30 - XX w.</p>
Kiczki Drugie	<p>28. Zespół kościoła par. pw. św. Anny: a. dzwonnica z kostnicą, mur., pocz. XX w. b. dom parafialny, drewn., pocz. XX w. 29. Cmentarz parafialny, 1751 r. 30. Kaplica na cmentarzu parafialnym, mur., 1923 r. 31. Dom nr 36, drewn., l. 20 - XX w 32. Dom nr 45, drewn., l. 30 - XX w. 33. Dom nr 101, drewn., l. 30 - XX w.</p>

	<p>34. Dom nr 108, drewn., k. XIX w. 35. Dom nr 125, drewn., l. 20 - XX w. 36. Dom nr 158, drewn., pocz. XX w. 37. Dom nr 172, drewn., pocz. XX w. 38. Pomnik Niepodległości, kamień, 1928 r.</p>
Kiczki Pierwsze	<p>39. Zespół dworski: a. dwór, mur., XIX/XX w b. park, XIX/XX w. 40. Dom nr 9, drewn., l. 20 - XX w. 41. Dom nr 11, drewn., k. XIX w. 42. Dom nr 167, drewn. pocz. XX w.</p>
Mienia	<p>43. Zespół szpitalny – Dom Opieki Społecznej: a. Dom sióstr św. Wincentego z zespołu szpitalnego, mur., 1913r. b. Czworak I z zespołu szpitalnego, drewn., 2 poł. XIX w. c. Czworak II z zespołu szpitalnego, mur., 1913 r. d. Czworak III z zespołu szpitalnego, mur., 1913 r. e. Czworak IIII z zespołu szpitalnego, mur. 1937 r. f. Obora z zespołu szpitalnego, mur., 1926 r. g. Cielętnik z zespołu szpitalnego, mur/drewn., 1943 r. h. Spichlerz z zespołu szpitalnego, mur., 1927 r. 44. Kapliczka przydrożna, mur., pocz. XX w. 45. Zespół krzyży – pomnik poświęcony zmarłym powstańcom 1831 r.; 1863 r.; oraz żołnierzom wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. 46. Pomnik poświęcony poległym partyzantom w 1943 roku, kamień, 1959 rok. (lokalizacja: w lesie przy łuku drogi z Mieni do Ignacowa, po stronie wschodniej)</p>
Pelczanka	<p>47. Cmentarz ewangelicki, l. 20 - XX w. 48. Dom nr 46, drewn., pocz. XX w.</p>
Piaseczno	<p>49. Kościół mariawitów, drewn., pocz. XX w. 50. Dom nr 180, z zespołu kościoła mariawitów, drewn., l. 20-XXw. 51. Dom nr 18, drewn., pocz. XX w. 52. Dom nr 47, drewn., pocz. XX w. 53. Dom nr 75, drewn., l. 30 - XX w. 54. Dom nr 229, drewn., pocz. XX w. 55. Dom nr 231, drewn., l. 20 - XX w. 56. Dom nr 235, drewn., l. 20 - XX w. 57. Dom nr 267, drewn., l. 30 - XX w.</p>
Podciernie	<p>58. Układ ruralistyczny wsi, XVI w. 59. Dom nr 20, drewn., pocz. XX w. 60. Dom nr 60, drewn., pocz. XX w. 61. Dom nr 68, drewn., k. XIX w. 62. Dom nr 76, drewn., pocz. XX w. 63. Dom nr 96, drewn., k. XIX w. 64. Dom nr 118, drewn., k. XIX w. 65. Kapliczka, mur., 1895r. 66. Pomnik poświęcony poległym partyzantom w czasie II wojny światowej, beton, l.50-XXw.</p>
Podskwarne	<p>67. Kapliczka przy posesji nr 158, mur., pocz. XX w.</p>

Posiadały	68. Dom nr 82, drewn., pocz. XX w. 69. Wiatrak koźlak, drewn., pocz. XX w. 70. Kapliczka przy posesji nr 69, mur., l. 30 – XX w.
Skupie	71. Dom nr 19, drewn., l. 20 - XX w. 72. Dom nr 45, drewn., l. 30 – XX w. 73. Dom nr 55, drewn., l. 20 - XX w. 74. Dom nr 63, drewn., l. 20 - XX w. 75. Dom nr 67, drewn., l. 30 - XX w. 76. Dom nr 69, drewn., l. 30 - XX w. 77. Dom nr 90, drewn., l. 30 - XX w. 78. Dom nr 92, drewn., l. 30 - XX w.
Skwarne	79. Kapliczka, mur., 1905r.
Tyborów	80. Cmentarz ewangelicki, 1 poł. XX w.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

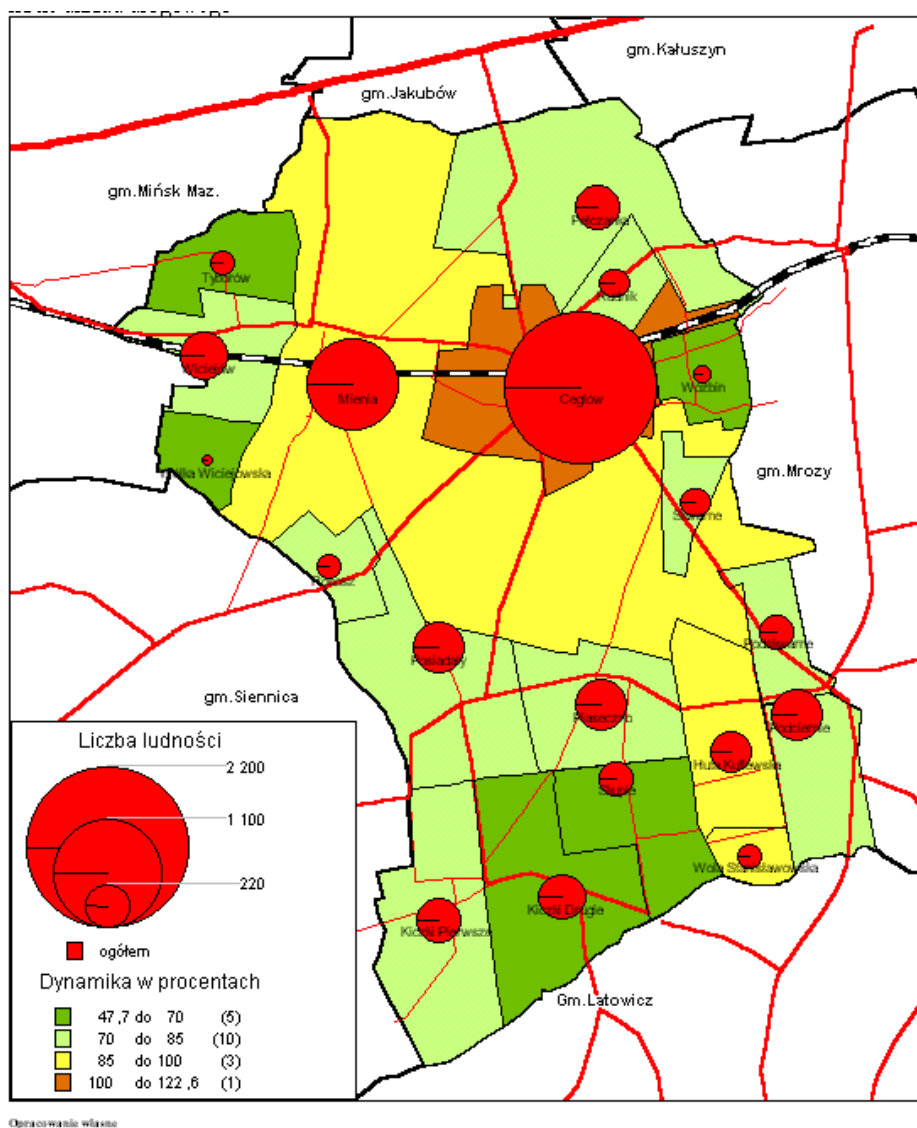
5.1. Ludność

Przez jakość życia rozumie się możliwość zaspokajania potrzeb ludności. Zależy ona od stanu i źródeł utrzymania ludności, jej aktywności ekonomicznej, infrastruktury technicznej i społecznej, warunków mieszkaniowych, sposobu spędzania wolnego czasu, itp.

Na dzień 31.12.2009r. ludność gminy liczyła 6310 osób. Na 1 km² przypadało 66 osób co oznacza, że teren gminy należy do średnio zaludnionych obszarów wiejskich w województwie mazowieckim. Ludność rozmieszczona jest nierównomiernie. Prawie połowa tej ludności skoncentrowana jest w Cegłowie (2176 osób) i Mieni (863 osoby). Ogólnie teren gminy należy uznać za wyludniający się (mapa 1). Przyrost ludności zachodzi tylko w miejscowości gminnej. W pozostałych miejscowościach ma miejsce zróżnicowany ubytek ludności. Występują miejscowości wyludnione np. Mienia Kokoszki (4 mieszkańców), Mienia Tartak (17 mieszkańców), Wólka Wiciejowska (27 mieszkańców), Mienia Leśniczówka (34 mieszkańców), Woźbin (36 mieszkańców). Odpływają głównie ludzie młodzi wkraczający w wiek produkcyjny. Ma to wpływ na dość niską liczbę urodzeń. W wyniku tego następują niekorzystne zmiany w strukturze ludności wg wieku. Wyrażają się one w postarzeniu się ludności. I tak generacja w wieku poprodukcyjnym stanowi 21,3%, podczas gdy w wieku przedprodukcyjnym 18,2%.

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy jest średni. Wg NSP 2002 4% ludności liczącej 15 lat i więcej posiada wykształcenie wyższe, 3,5% policealne, 22,1% średnie, 23,6% zasadnicze zawodowe, 35,9% podstawowe ukończone, 10,9% podstawowe nieukończone. Lepiej wykształcone są kobiety w porównaniu z mężczyznami. 35,1% kobiet w wieku 15 i więcej lat posiada wykształcenie wyższe i średnie, podczas gdy takie wykształcenie posiada tylko 23,9% mężczyzn.

Mapa 1. Liczba ludności w 2007 roku i dynamika w latach 1970-2007 na tle układu komunikacyjnego

5.2. Źródła utrzymania ludności

W gminie Cegłów ludzie utrzymują się:

- z pracy poza rolnictwem – 51,2%,
- z pracy w rolnictwie – 10,6%,
- z emerytury – 19,3%,
- z renty – 9,4%,
- z pozostałych źródeł niezarobkowych – 9,5%.

W okresie międzypisowym (pomiędzy NSP 1988 i NSP 2002) doszło do znacznych zmian w strukturze utrzymania ludności. Dotyczyły one głównie zmniejszenia w ogólnym stanie ludności udziału osób utrzymujących się z pracy w rolnictwie (31,9% w roku 1988) na rzecz osób utrzymujących się z pracy poza rolnictwem (43% w roku 1988) i niezarobkowego źródła utrzymania (25,1% w roku 1988). Dogodny układ komunikacyjny oraz bardzo dobre powiązania drogowe z Mińskiem Mazowieckim i Warszawą pozwalają na zatrudnianie się mieszkańców gminy poza miejscem swego zamieszkania. W wyniku tego sytuacja na

lokalnym rynku pracy jest stosunkowo dobra. Na koniec 2009 roku było 123 bezrobotnych co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym daje 3,3 bezrobotnych.

5.3. Aktywność ekonomiczna ludności

Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 roku aktywni zawodowo stanowili grupę liczącą 3022 osoby. 16% tej grupy to osoby pracujące w rolnictwie na terenie gminy. Powyższa wielkość świadczy o tym, że gmina Cegłów straciła swój rolniczy charakter, stając się źródłem rąk do pracy dla aglomeracji warszawskiej. Miało to pozytywny wpływ na dochody ludności.

Na terenie gminy w końcu 2009 roku pracowało 627 osób – 197 mężczyzn i 430 kobiet. Dominowały osoby pracujące w publicznym sektorze usługowym. Największymi pracodawcami były Domy Pomocy Społecznej w Mieni oraz szkoły.

Z badania dojazdów do pracy przeprowadzonego w 2006 roku wynika, że skala tego zjawiska w gminie Cegłów jest duża. Codzienne wyjazdy do pracy poza teren gminy wynosiły 872, zaś przyjazdy na teren gminy 235, co daje ujemne saldo w wysokości 637.

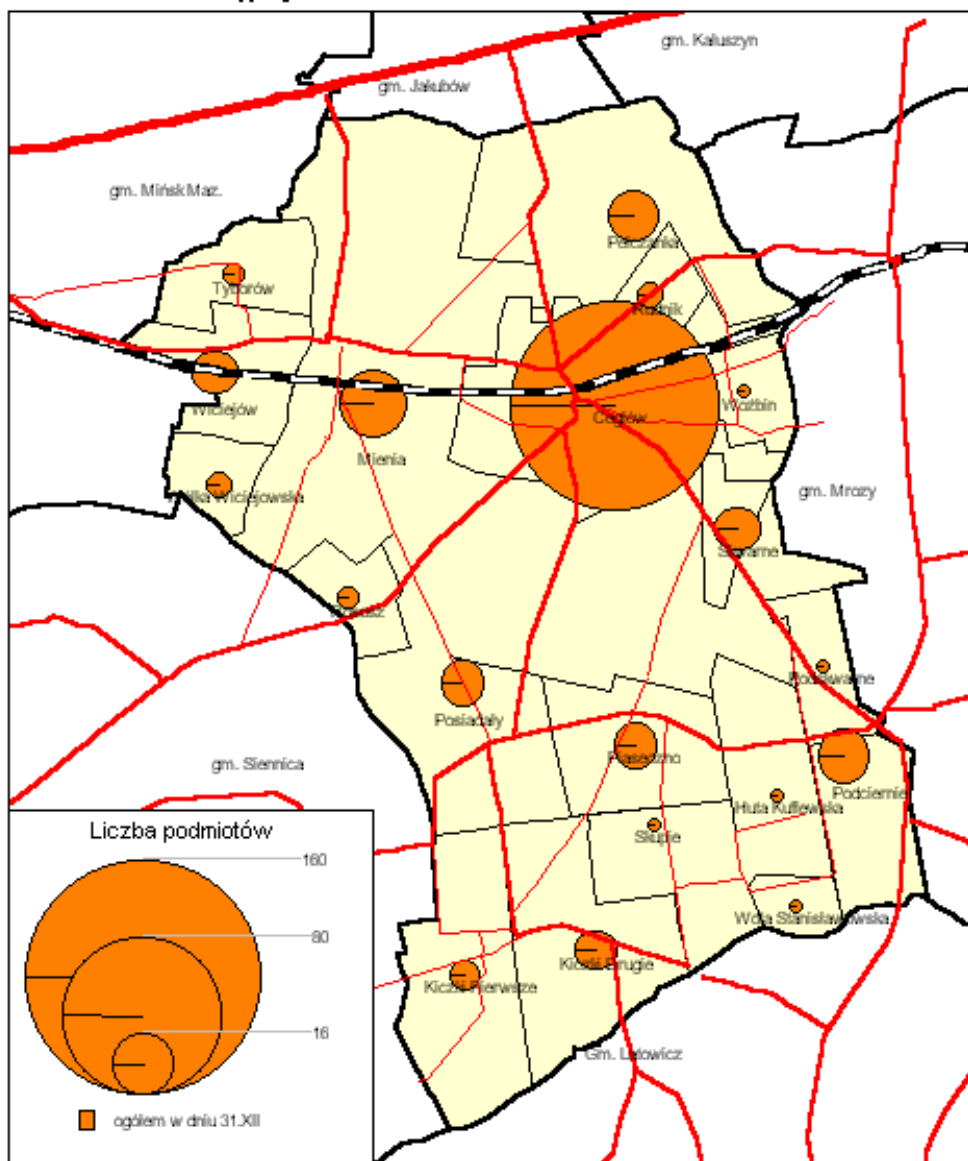
Na terenie gminy nieźle rozwinięta jest pozarolnicza działalność gospodarcza. W końcu 2009 r.^{§§} na terenie gminy występowało 331 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Maksymalna w latach 2001-2009 liczba zarejestrowanych podmiotów była w roku 2002 (wynosiła 370). Od tego momentu liczba podmiotów gospodarczych w gminie systematycznie obniża się osiągając minimum (308) w 2006 roku. W ostatnich latach odnotowuje się niewielki przyrost. W strukturze **według własności** w 2009 roku dominują podmioty sektora prywatnego (314), a w nim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (264). Do sektora prywatnego zalicza się ponadto 9 spółek handlowych, 2 spółki z udziałem kapitału zagranicznego, 1 spółdzielnię, 1 fundację i 15 stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podmioty sektora publicznego w liczbie 17 to głównie państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. W strukturze podmiotów **według sekcji PKD** zdecydowanie dominują sekcje G (handel) – 88 podmiotów, F (budownictwo) – 46 podmiotów i D (działalność produkcyjna) – 43 podmiotów. Największy ubytek liczby podmiotów w latach 2001-2009 dotyczył sekcji G i F. W strukturze **przestrzennej** najwięcej i najważniejszych podmiotów, co jest zrozumiałe, znajduje się we wsi gminnej Cegłów. Ponadto pod względem liczby zlokalizowanych podmiotów wyróżniają się większe wsie, takie jak: Mienia, Podciernie, Pełczanka, Posiadały i Wiciejów (mapa 2).

---

^{§§} Według BDR

Mapa 2. Podmioty gospodarcze (bez sekcji A) zarejestrowane w rejestrze REGON w 2007 roku na tle układu komunikacyjnego

Opracowanie własne na podstawie bazy Regon US w Siedlcach

5.4. Budżet gminy

Dochody budżetu gminy w poszczególnych latach w okresie 2003-2009 kształtowały się na poziomie od 7,8 mln zł (w 2003 roku) do 13,6 mln zł (w roku 2009). Główną pozycją dochodów są subwencje ogólne, które w poszczególnych latach omawianego okresu stanowiły od 43,0 % dochodów ogółem (2005r.) do 53,9 % (2003r.). Udział dochodów własnych kształtował się w tym okresie na poziomie od 27,8 % w 2003 roku do 36,8% w 2008r. Trzecią istotną pozycję dochodów stanowią dotacje celowe z budżetu państwa, które kwotowo wynosiły od 1,1 mln zł w 2004 roku do 1,8 mln zł w 2008r., a procentowo od 12,0 % (2005r.) do 17,6 % (2003r.).

Poziom wydatków ogółem musi być w skali każdego roku zbliżony do poziomowi dochodów. W strukturze wydatków w większości gmin, a więc i w gminie Cegłów,

największą pozycję stanowią wydatki na oświatę. W badanym okresie stanowiły one w poszczególnych latach od 31,9 % (2005 r.) do 44,3 % (2009 r.), a średnio 39,6 % ogólnej kwoty wydatków.

Z punktu widzenia rozwoju gminy i poprawy warunków życia mieszkańców – istotne są wydatki inwestycyjne. W badanym okresie (2003-2009) wyniosły one 17,4 mln zł i stanowiły 22,0% ogólnej kwoty wydatków, co na tle ogółu gmin oznacza przyzwoity poziom inwestowania. Niemal połowa wydatków inwestycyjnych (42,3 %) była w omawianych latach skierowana na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (wodociągi i kanalizacja), 25,9% na transport i łączność (drogi gminne), 8,5% na rolnictwo, 10,6% na oświatę i wychowanie i 4,1% na kulturę.

5.5. Komunikacja zbiorowa

Mieszkańcy korzystają z komunikacji kolejowej i autobusowej. Przystanki kolejowe w Cegłowie i Mieni pozwalają na połączenie z Warszawą, Mińskiem Mazowieckim, Mrozami i Siedlcami. Komunikacja autobusowa prowadzona jest głównie w ciągu dróg powiatowych. Należy zaznaczyć, iż jakość dróg jest słaba. Większość dróg gminnych ma nawierzchnię gruntową oraz nie posiada uregulowanej szerokości pasa drogowego. Utrudnia to wewnętrzną komunikację samochodową. W związku z tym jest to jeden z ważnych problemów, który czeka na rozwiązanie. Dużym utrudnieniem jest także brak chodników. Problem ten odczuwają szczególnie mieszkańcy ulic Kościuszki, Granicznej, Nowej, Konopnickiej w Cegłowie.

5.6. Zasoby i warunki mieszkaniowe

W gminie Cegłów warunki mieszkaniowe ludności ocenia się jako dobre. Na koniec 2008r. było 2198 mieszkań. Mieszkania liczyły 8164 izb zaś ich powierzchnia użytkowa wynosiła 166113m². Na jedno mieszkanie przypadało średnio: 75,6m² powierzchni użytkowej, a na 1 osobę 26,5m². Należy zaznaczyć, iż sytuacja mieszkaniowa w gminie systematycznie polepsza się. Wyrazem tego jest stałe zmniejszanie się udziału mieszkań znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 rokiem oraz w latach 1945-1970.

I tak wg Narodowego Spisu Powszechnego w roku 1988 udział ich wynosił 74%, a w roku 2002 60%. Doszło do poprawy jakości mieszkań. Np. w stosunku do roku 2002 wzrosła przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania z 73,8m² do 75,6m², a na osobę z 21,1m² do 26,5m². Polepszyło się wyposażenie mieszkań w instalacje. Obecnie (na koniec 2008r.) 74,3% mieszkań posiada wodociąg, 59,0% łazienkę, 54,6% centralne ogrzewanie.

Należy zaznaczyć, iż dobiega końca proces wodociągowania gminy. Przewiduje się także dokończenie w najbliższych latach kanalizacji Cegłowa.

5.7. Handel i usługi

Uruchomienie w poszczególnych miejscowościach sklepów czy punktów świadczących usługi wyznacza popyt. Obecnie dobrze rozwinięta jest sieć sklepów spożywczych, które działają w większości wsi. Tam gdzie ich nie ma dociera handel obwoźny. Największym skupiskiem punktów sprzedaży i usług jest Cegłów. Tutaj także zlokalizowane jest targowisko o powierzchni sprzedaży 600m². Aby można było w pełni z tego targowiska korzystać, szczególnie w okresie opadów, konieczne jest przeprowadzenie jego remontu.

5.8. Szkoły. Przedszkola

Na terenie gminy funkcjonują trzy publiczne sześcioklasowe szkoły podstawowe:

w Cegłowie, Wiciejowie i Podcierniu, jedna publiczna trzyklasowa szkoła podstawowa w Piasecznie oraz publiczne gimnazjum w Cegłowie. Na dzień 10.04.2008r. w szkołach „cegłowskich” zatrudnionych było 85 nauczycieli, którzy kształcili 783 uczniów. Pewne perturbacje spowoduje wchodzący do szkół „niż demograficzny” wyrażający się w spadku liczebności roczników w wieku 0-12 lat. Przewiduje się, że za pięć lat tj. w roku 2013 stan uczniów zmniejszy się o 34% dochodząc do 520 osób. Należy zaznaczyć, że rozmieszczenie szkół oraz liczba pomieszczeń szkolnych odpowiada potrzebom mieszkańców. Gorzej jest ze stanem technicznym i wyposażeniem szkół. Brakuje sal gimnastycznych, własnych boisk sportowych, sal komputerowych. Muszą być przeprowadzane remonty szkół, szczególnie termomodernizacja budynków.

Przedszkola są tylko w Cegłowie, Piasecznie i Podcierniu prowadzonym przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podciernie i okolice. Liczba dzieci w tych przedszkolach jest większa w stosunku do liczby miejsc. Np. na koniec 2009 roku było 106 dzieci na 84 miejsc przedszkolnych.

5.9. Zdrowie

Usługi medyczne świadczone są przez Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Cegłowie. Mieści się on w budynku w dobrym stanie technicznym, którego powierzchnię wg chwili obecnej można uznać za wystarczającą. Funkcjonują tutaj gabinet zabiegowy i szczepień oraz gabinety lekarskie, w których przyjmują trzech lekarze interniści, dwaj lekarze pediatrizy oraz dwaj lekarze stomatolodzy. Ponadto na podstawie umowy z gminą o nieodpłatnych świadczeniach medycznych przyjmują: kardiolog, neurolog, laryngolog, okulista, diabetolog i urolog. Jest potrzeba uruchomienia rehabilitacji oraz laboratorium analitycznego – ale to wiąże się już z koniecznością rozbudowy Zakładu. Ludzie starzy nie mający rodzin odczuwają duży kłopot z dostaniem się do lekarza. Problem może być rozwiązany poprzez wyposażenie Zakładu Opieki Zdrowotnej w samochód.

5.10. Kultura. Sport. Rekreacja

Życie kulturalne na terenie gminy skupia się wokół działania Gminnej Biblioteki Publicznej. Zatrudnia ona 2 pracowników oraz posiada prawie 1200 czytelników. Jej księgozbiór jest uniwersalny, liczy 23000 woluminów z tego 4% stanowi literatura piękna dla dorosłych, 32% popularnonaukowe, 27% literatura piękna i popularnonaukowa dla dzieci i młodzieży. Ostatnio nabywane są podręczniki akademickie wykorzystywane przez kształcące się osoby. Stan czytelnictwa jest dość dobry. Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców wynosi 320, podczas gdy w powiecie mińskim 256 a województwie mazowieckim 292.

Mieszkańcy gminy odczuwają brak świetlic oraz gminnego ośrodka kultury w Cegłowie. Brak jest na terenie gminy ogólnie dostępnych urządzonych terenów sportowych. Dla większości dzieci i młodzieży obiekty sportowe to place pełniące rolę boisk sportowych przy szkołach podstawowych. Jedyne we wsi Cegłów w sąsiedztwie szkoły istnieje ośrodek sportowo-rekreacyjny. Jest to teren wśród zieleni, gdzie znajdują się ścieżki zdrowia.

Mimo słabej bazy sportowej na terenie gminy działają trzy kluby sportowe: Jutrzenka Cegłów, Jutrzenka Junior, Tęcza Piaseczno.

Wysoka lesistość, liczne zabytki i miejsca pamięci narodowej, bliska odległość do Warszawy i Mińska Mazowieckiego oraz doskonałe powiązania kolejowe i drogowe sprawiają, że gmina Cegłów jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku, głównie dla mieszkańców Warszawy. Dotychczas wypoczynek ten rozwija się głównie w formie indywidualnego budownictwa letniskowego w najbardziej atrakcyjnych miejscowościach.

Złożone wnioski do studium wskazują na dalsze zapotrzebowanie na działki letniskowe. Dalsze działania pozostają w sferze możliwości, a dotyczą one w szczególności: tworzenia kwater agroturystycznych, budowy ścieżek rowerowych łączących najcenniejsze zabytki i miejsca pamięci narodowej oraz atrakcje przyrodnicze na terenie gminy i gmin sąsiednich, rozszerzenia oferty imprez kulturalnych i promocji turystycznej gminy. Działania te znajdują się wśród celów uchwalone strategii rozwoju gminy.

5.11. Bezpieczeństwo ludności

Na terenie gminy Cegłów życie mieszkańców jest dość bezpieczne. Nie występują powodzie oraz obsuwanie się gruntów. Jest niskie zagrożenie hałasem komunikacyjnym, dość czyste powietrze. Nie występują rozboje. Nad porządkiem publicznym czuwa Komisariat Policji w Mrozach, zaś zagrożeniem pożarowym Ochotnicza Straż Pożarna w Cegłowie, Kiczkach Drugich, Mieni, Podcierniu, Podskwarnem, Posiadałach, Pełczance, Skupiu.

5.12. Problemy do rozwiązania

Poprawa jakości życia ludności na terenie gminy Cegłów wymaga, aby nastąpiło rozwiązanie następujących problemów:

- naprawa dróg powiatowych,
- utwardzenie dróg gminnych w celu poprawy komunikacji wewnątrzgminnej,
- budowa chodników w Cegłowie i innych miejscowościach,
- budowa ścieżek rowerowych,
- dokończenie kanalizacji w Cegłowie,
- przeprowadzenie remontu i modernizacji budynków oraz boisk szkolnych,
- budowa domu kultury oraz hali sportowej w Cegłowie,
- uruchomienie wiejskich świetlic,
- uruchomienie rehabilitacji i laboratorium analitycznego w Cegłowie.

6. UWARUNKOWANIA KOMUNIKACYJNE

6.1. Układ kolejowy

Gmina Cegłów posiada bardzo korzystne zewnętrzne powiązania komunikacyjne, gdyż jest położona w zasięgu oddziaływania korytarza transportowego o znaczeniu europejskim (KII – Berlin -Warszawa - Moskwa). Korytarz ten tworzą zmodernizowana linia kolejowa E20, dostosowana do prędkości 160 km/h dla ruchu osobowego, posiadająca na terenie gminy Cegłów dwa przystanki: w Cegłowie i Mieni oraz przebiegająca tuż za północną granicą gminy droga krajowa K2.

Linia kolejowa stwarza mieszkańcom gminy, zwłaszcza jej północnej części, gdzie mieszka ponad połowa ogółu ludności, dogodne warunki dojazdów do pracy i nauki w Mińsku Mazowieckim i Warszawie. Według aktualnego (lipiec 2008) rozkładu jazdy na przystanku w Cegłowie w kierunku Warszawy zatrzymuje się 22 pociągi na dobę, a czas przejazdu do Mińska Mazowieckiego wynosi 14 minut, a do Warszawy Wschodniej 57-58 minut. Czas ten będzie się skracał w miarę wymiany taboru na bardziej nowoczesny. Wymiana ta dokonuje się sukcesywnie.

6.2. Układ drogowy

Układ drogowy gminy tworzą wyłącznie drogi powiatowe i gminne. Drogi wyższych klas przebiegają tuż poza granicami gminy, od strony północnej droga krajowa Nr 2, zaś od strony południowo-zachodniej droga wojewódzka nr 802 prowadząca z Mińska Mazowieckiego do Seroczyna przez Siennicę i Latowicz. Taki układ ma swoje zalety, bowiem mieszkańcy gminy mają stosunkowo łatwy dostęp do tych dróg, a pozbawieni są ich uciążliwości.

Drogi powiatowe zapewniają dobre powiązania gminy z drogą krajową i wojewódzką oraz sąsiadującymi gminami, a jednocześnie powiązania większości największych wsi w gminie z miejscowością gminną.

Wykaz dróg powiatowych:

Nr drogi	Nazwa drogi
2229W	Jędrzejów- Cegłów -Latowcz
2230W	Mińsk Mazowiecki –Cegłów -Mrozy
2240W	Kiczki –Kamionka -Wymyśle
2241W	Posiadały –Kiczki - Waliska
2242W	Stara Wieś - Piaseczno- Kuflew
2243W	Posiadały - Cegłów,
2244W	Siennica - Rososz - Cegłów
2228W	Ignaców - Mienia

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 47,76 km. Wszystkie te drogi posiadają nawierzchnię twardą.

Układ dróg powiatowych uzupełniają drogi gminne. Zapewniają one dodatkowe powiązania pomiędzy wioskami w gminie. Są to drogi:

Nr drogi	Nazwa drogi
nr 220101W	Cegłów - Woźbin- gr. gminy Mrozy - Wola Rafałowska
nr 220102W	Kiczki I - gr. gminy Siennica (Dzielnik)
nr 220103W	Kiczki I - gr. gminy Siennica (Żaków)
nr 220104W	Posiadały - dr. gminna nr 220111W – Mienia
nr 220105W	Mienia-Cegłów
nr 220106W	Pełczanka-Mienia
nr 220107W	Rudnik-Woźbin dr. gminna nr 220101W
nr 220108W	Skwarne-Piaseczno-Kiczki
nr 220109W	Kiczki-gr. gminy Siennica (Siodło)
nr 220110W	Piaseczno-Skupie-Kiczki
nr 220111W	Mienia PGR-gr. gminy Siennica (Patok Łękawicki)
nr 220112W	Wiciejów-Tyborów-gr. gm. Mińsk Maz. (Budy Barcząckie)
nr 220113W	Podciernie-Skupie
nr 220114W	Cegłów-Woźbin-gr. gminy Mrozy
nr 220115W	Podskwarne-Podciernie-Wola Stanisławowska
nr 220116W	Wiciejów- Wólka Wiciejowska

Łączna długość dróg gminnych wynosi 54,46 km, w tym około 20 km posiada nawierzchnię gruntową.

6.3. Komunikacja zbiorowa

Największe znaczenie w komunikacji zbiorowej na terenie gminy posiada kolej. Dwa przystanki kolejowe w północnej części gminy i duża częstotliwość kursowania pociągów, zwłaszcza w godzinach szczytów: porannego i popołudniowego, stwarzają możliwość dogodnych dojazdów do pracy i nauki na poziomie ponadgimnazjalnym. Część pasażerów, z terenów bardziej oddalonych, dojeżdża do przystanków rowerem lub samochodem prywatnym, a następnie kontynuuje podróż pociągiem.

Ilość prywatnych zakładów mechanicznych pokrywa potrzeby w zakresie obsługi i napraw samochodów i innego sprzętu mechanicznego na terenie gminy.

7. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Gospodarka wodno –ściekowa

Proces wodociągowania gminy rozpoczęto w 1995 roku od wybudowania Stacji Uzdatniania Wody we wsi Piaseczno. Woda pobierana jest z 5 studni głębinowych o zasobach eksploatacyjnych (zatwierdzonych decyzją Ministra OŚZNiL z marca 1994 r.) w kat. „B” wynoszących dla I warstwy wodonośnej 131m³/h i dla II warstwy 110m³/h. Ujęcia wody zabezpieczone są strefami ochrony bezpośredniej (ogrodzenia o średnicy 8-10m od studni).

Budowę sieci wodociągowej rozpoczęto w roku 1996 i systematycznie oddawane były do użytku nowe odcinki sieci. Obecnie^{***} na terenie gminy jest ponad 90,6 kilometrów magistralnej sieci wodociągowej, która dociera do wszystkich wiosek na terenie gminy i obejmuje prawie 1500 spośród 2250 nieruchomości zabudowanych. Korzysta z niej około 3,8 tys. mieszkańców gminy. Poza siecią znajdują się głównie nieruchomości oddalone od zwartej zabudowy, do których doprowadzenie sieci jest bardziej kosztowne lub wręcz nieopłacalne.

W gminie funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków: we wsi Mienia (w Domu Pomocy Społecznej św. Józefa) oraz biologiczno-chemiczna komunalna oczyszczalnia ścieków w miejscowości gminnej Cegłów o przepustowości 280 m³/dobę. W gminie funkcjonuje już 21,7 km sieci kanalizacyjnej, która jest systematycznie rozbudowywana. Korzysta z niej około 1,5 tys. mieszkańców. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki zarówno z sieci jak również dowożone. Posiada jeszcze rezerwy przepustowości. Eksploatacją kanalizacji i oczyszczalni ścieków zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej.

7.2. Gospodarka odpadami

Gmina posiada urządzone wysypisko odpadów stałych na terenie wsi Woźbin. Obiekt ma uregulowaną sytuację prawną. Niecka wysypiska zabezpieczona jest folią przed szkodliwym oddziaływaniem odpadów na środowisko. Strefa uciążliwości wysypiska wynosi 100 metrów.

System zbiórki odpadów jest selektywny – typu workowego. Odbiór odpadów odbywa się jeden raz w miesiącu transportem firmy bezpośrednio z gospodarstw domowych.

Odpady do odzysku w ilości ok. 200MG tj. szkło, tworzywa sztuczne, złom, makulatura i tekstylia zagospodarowane są przez podmiot prowadzący zbiórkę i przeznaczone do przetworzenia jako surowce wtórne. Odpady bytowe (około 450 Mg rocznie) są wywożone i składowane na wysypisku gminnym.

Obsługą systemu oraz eksploatacją wysypiska odpadów zajmuje się wyłoniony w przetargu podmiot gospodarczy (obecnie PGK Węgrów).

Odpady niebezpieczne są odbierane na indywidualne zlecenia przez firmy specjalistyczne. W gminie powstaje niewielka ilość tego typu odpadów (około 150 kg rocznie).

7.3. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Cegłów nie występują kotłownie zbiorcze. Ogrzewanie jest

---

^{***} Dane za 2006 r. według BDR GUS

indywidualne, przeważnie oparte na piecach, w których spala się paliwo stałe – głównie węgiel oraz paliwo płynne (olej) i gaz z butli.

7.4. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Na terenie gminy nie występuje sieć gazowa. Mieszkańcy korzystają z gazu z butli. Dystrybucja gazu propan –butan prowadzona jest przez prywatnych pośredników.

Perspektywicznie zaopatrzenie gminy w gaz ziemny przewodowy będzie możliwe o ile zawarte będzie porozumienie pomiędzy dostawcą gazu i odbiorcami, po spełnieniu kryteriów ekonomicznej opłacalności dostaw gazu dla Przedsiębiorstwa Gazowniczego.

8. UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE ELEKTROENERGETYKI

8.1. Uwarunkowania zewnętrzne

8.1.1. Powiązania gminy z systemem sieci dystrybucyjnych wysokiego napięcia 110kV

Gmina Cegłów posiada powiązanie z ponadlokalnym systemem elektroenergetycznych sieci wysokiego napięcia 110 kV, stanowiącym własność jednego z działających w województwie mazowieckim operatorów sieci dystrybucyjnych, którym w powiecie mińskim i w powiatach sąsiednich jest ZEW-T Dystrybucja Sp. z o.o., mający siedzibę w Warszawie przy ulicy Marsa 95. Omawiane powiązanie tworzy przebiegająca przez północne tereny wsi Tyborów, Mienia i Pełczanka jednotorowa linia 110 kV o relacji: Miłosna - Mińsk Maz. – Mrozy - Siedlce. Linia ma bardzo duże znaczenie w systemie zasilania wschodnich powiatów województwa mazowieckiego, dostarcza bowiem energię 110 kV ze stacji 400/220/110kV w Miłosnej k. Warszawy, poprzez stacje 110/15 kV w Mińsku Maz. i Mrozach do węzła sieci 110 kV w Siedlcach, wspomagając zasilanie tych powiatów z elektrowni w Kozienicach i Ostrołęce.

Linia jest w dobrym stanie technicznym, wybudowana została na słupach kratowych przewodami AFL 240 mm².

We wsi Mienia wykonane zostało od niej promieniowe odgałęzienie, które zasililo nową podstawę trakcyjną PKP 110/SN, będącą źródłem energii elektrycznej dla odcinka sieci trakcyjnej na zmodernizowanej linii kolejowej Warszawa – Siedlce.

W pobliżu linii elektroenergetycznych 110 kV istnieją pewne ograniczenia dotyczące lokalizacji obiektów mieszkalnych oraz miejsc dostępnych dla ludności. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. (Dz. U. Nr 192 poz. 1882 i 1883) określa dopuszczalne poziomy pól elektrycznych i magnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów pod zabudowę mieszkaniową i dla innych miejsc dostępnych dla ludności. Ze względu na skomplikowany sposób ustalania bezpiecznych odległości od linii wysokich napięć, budowanych na różnych słupach, według różnych katalogów, przyjmuje się, w oparciu o obliczenia dokonane dla w/w linii, że bezpieczną odległością budynków mieszkalnych od skrajnych przewodów linii napowietrznej 110 kV jest 14,5 m, co daje około 19 m od osi linii.

Lokalizacja obiektów mieszkalnych w odległościach mniejszych niż wyżej podane jest możliwa, jednak każdorazowo musi być poprzedzona procedurą pomiarową określoną w wymienionym na wstępie Rozporządzeniu Ministra Środowiska.

8.1.2. Zasilanie gminy energią elektryczną średniego napięcia 15 kV

Gmina nie posiada na swym terenie źródła energii elektrycznej SN 15kV, dlatego zasilana jest ze stacji 110/15kV zlokalizowanych w Mińsku Maz. i Mrozach.

W stanach awaryjnych niektóre południowe tereny gminy Cegłów zasilana być mogą przejściowo również ze stacji 110/15 kV w Pilawie, Garwolinie i Stoczku Łukowskim.

Największe znaczenie w zasilaniu gminy ma stacja w Mrozach, która w podstawowym układzie pracy zasila prawie 95% stacji trafo 15/0,4 kV. Tylko ok. 5% stacji 15/0,4 kV (w dwóch wsiach) zasilane jest ze stacji 110/15kV w Mińsku Maz..

Stacja w Mrozach posiada dwa transformatory 110/15kV o mocach po 16 MV A, obciążone w szczycie energetycznym tylko w ok. 50 %, natomiast stację w Mińsku Maz. zmodernizowano i wyposażono w transformatory o mocach po 40 MVA.

Wszystkie stacje 110/15kV biorące udział w podstawowym i rezerwowym zasilaniu gminy Cegłów mają perspektywiczną możliwość wymiany istniejących transformatorów 110/15kV na jednostki o większych mocach. Plany rozwojowe ZEW-T Dystrybucja Sp z o.o. przewidują budowę stacji 110/15 kV Mińsk Maz. II, która zlokalizowana będzie znacznie bliżej omawianej gminy niż istniejąca stacja Mińsk Mazowiecki I.

W podsumowaniu stwierdzić należy, że gmina Cegłów choć nie posiada na swym terenie źródła energii elektrycznej SN 15kV ma jednak dobre uwarunkowania rozwoju wynikające z bliskiego położenia i dobrego stanu technicznego źródeł zewnętrznych - szczególnie stacji 110/15 kV w Mrozach.

8.1.3. System magistralnych linii SN 15kV

Dostawa energii elektrycznej średniego napięcia 15 kV z omówionych w poprzednim punkcie stacji 110/15kV odbywa się systemem magistralnych linii napowietrznych łączących pierścieniowo sąsiednie stacje zasilania podstawowego i rezerwowego. Linie magistralne posiadają stałe podziały zasilania oraz manewrowe łączniki sekcyjne, które w stanach awaryjnych i czynnościach konserwacyjnych umożliwiają dokonywanie przełączeń zasilania na rezerwowe źródło energii, co znacznie skraca przerwy w jej dostawie.

System zewnętrznych powiązań gminy Cegłów z gminami sąsiednimi tworzy pięć magistralnych linii średniego napięcia 15kV, z których cztery wyprowadzono ze stacji 110/15kV w Mrozach. Są to:

a) Linia Mrozy-Cegłów

Ma podstawowe znaczenie w systemie zasilania gminy, bowiem w układzie podstawowym zasila 50% pracujących na jej terenie stacji 15/0,4 kV. Linia wymaga modernizacji na odcinku od wsi Pełczanka do wsi Mienia. Odcinek ten posiada przewody AFL 35 mm², a więc niewystarczające do pracy w trzonie linii magistralnej. Omawiany ciąg liniowy posiada dwa połączenia ze stacją 110/15kV w Mińsku Maz. (do linii Mińsk Maz. – Ignaców i Mińsk Maz – Siennica), lecz tylko odcinkami przewodów o przekroju AFL 35 mm². W celu poprawy niezawodności zasilania, (zwłaszcza wsi gminnej Cegłów) linia wymaga dokończenia przebudowy na przewody o przekroju 70 mm². Koniecznym będzie też dokończenie modernizacji linii promieniowej zasilającej Cegłów oraz budowa brakującego odcinka linii z Woźbina do połączenia z magistralą Mrozy-Kozłów, co da wsi Cegłów drugostronne zasilanie. W okresie perspektywnym konieczną stanie się również przebudowa na linie o przewodach 70 mm² połączeń magistrali Mrozy – Cegłów z zasilanymi ze stacji 110/15kV w Mińsku Maz. liniami Mińsk Maz. – Ignaców i Mińsk Maz. – Siennica.

b) Linia Mrozy-Kozłów

W układzie podstawowym zasila ok. 39% stacji 15/0,4kV we wsiach: Skwarne, Podskwarne, Huta Kuflewska, Piaseczno, Posiadały, Rososz, Skupie, Kiczki Pierwsze i Kiczki Drugie. Trzon linii wykonano przewodami AFL 70 mm² na słupach żelbetowych, jest to więc linia odpowiadająca wymaganiom stawianym obecnie magistralnym liniom SN 15kV. W punkcie podziału magistrala Mrozy-Kozłów łączy się z magistralą Garwolin-Parysów, zasilaną ze stacji 110/15kV w Garwolinie. Na terenie macierzystego Rejonu Energetycznego Mińsk Maz. linia ma połączenia z magistralami Mińsk Maz. – Siennica i Mrozy-Latowicz.

c) Linia Mrozy-Latowicz

Normalnie zasila dwie wsie gminy Cegłów (Podciernie, Wola Stanisławowska) co stanowi tylko 5,3% ogółu stacji 15/0,4 kV, ale ma duże znaczenie jako linia rezerwowa dla magistrali Mrozy-Kozłów przez połączenie ze stacją 110/15kV w Stoczku Łukowskim za pośrednictwem linii Stoczek Łukowski-Latowicz. Trzon linii jest w dobrym stanie technicznym,

d) Linia Mrozy-Mińsk Maz.

W systemie zasilania gminy Cegłów odgrywa rolę niewielką, zasila bowiem tylko jedną stację 15/0,4kV we wsi Pełczanka. Podział zasilania pomiędzy stacjami 110/15kV w Mrozach i Mińsku Maz. znajduje się poza gminą Cegłów. Trzon linii jest w dobrym stanie technicznym;

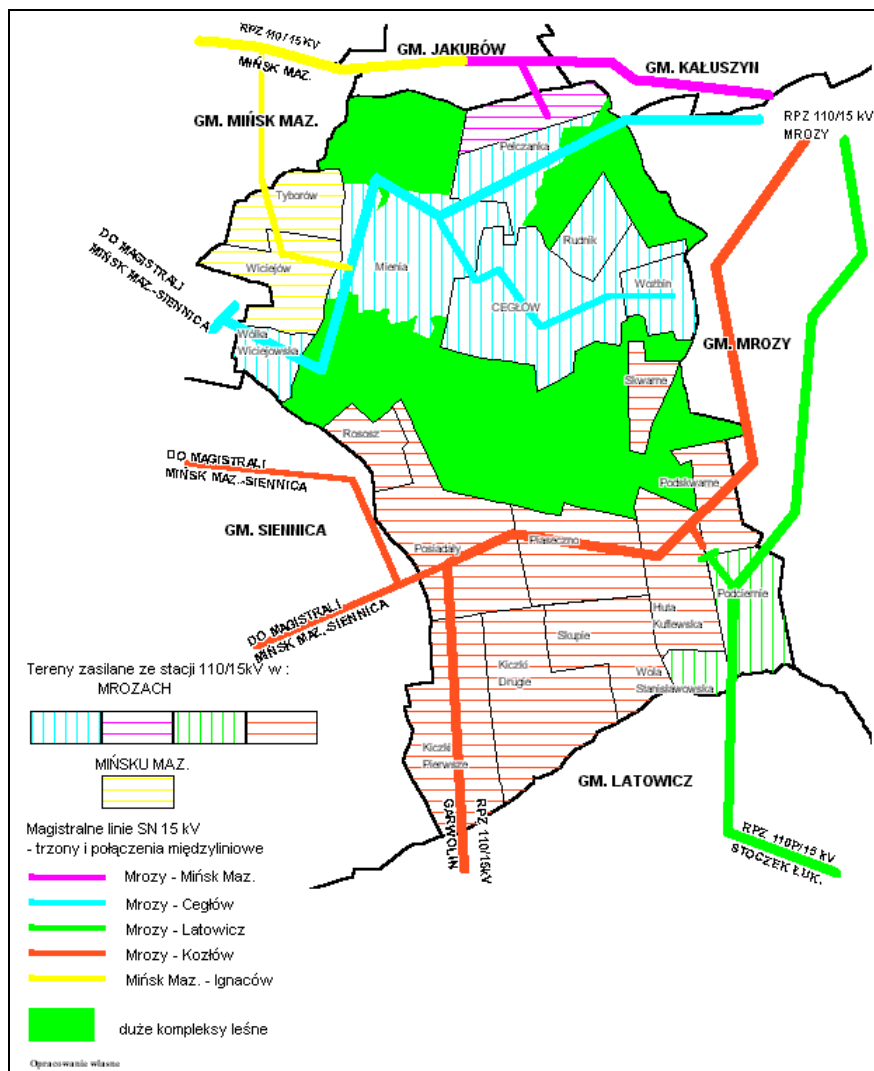
e) Linia Mińsk Maz. - Ignaców

Jest przedłużeniem linii z punktu d) i w układzie podstawowym zasila ze stacji 110/15kV w Mińsku Maz.. tylko dwie wsie (Tyborów i Wiciejów) gminy Cegłów. Posiada połączenie z liniami Mrozy-Cegłów i Mińsk Maz. - Siennica. Cały trzon linii jest w dobrym stanie technicznym, natomiast modernizacji wymaga połączenie z linią Mrozy – Cegłów.

W podsumowaniu stwierdzić należy, że gmina Cegłów ma dobre uwarunkowania rozwoju, wynikające z dostawy energii elektrycznej SN 15kV z dwóch blisko położonych stacji 110/kV, jednak istotnej rozbudowy i modernizacji wymaga układ linii SN zasilających wieś Cegłów, która jest jedną z bardzo nielicznych wsi będących centrami administracyjnymi gmin, posiadających tylko jednostronne zasilanie na napięciu SN 15kV, do tego realizowane poprzez przestarzałą linię o zbyt małych przekrojach przewodów. Sytuacja taka stwarza poważne zagrożenie awarią zasilania.

Schematyczny układ zewnętrznego zasilania gminy energią SN 15kV pokazano na mapie 4.

Mapa 4. Zasilanie gminy Cegłów z zewnętrznych źródeł energii elektrycznej średniego napięcia - podstawowy układ połączeń

8.2. Uwarunkowania wewnętrzne

8.2.1. Lokalne sieci dystrybucyjne

Tworzą je urządzenia, których zadaniem jest zasilanie energią elektryczną niskiego napięcia 0,4kV odbiorców jednej wsi, bądź też kilku wsi, których zabudowa bezpośrednio z sobą sąsiaduje.

W skład lokalnych urządzeń zasilających wchodzi:

- stacje transformatorowe 15/0,4kV,
- linie średniego napięcia 15kV do stacji trafo 15/0,4kV,
- linie niskiego napięcia 0,4kV z przyłączami.

W gminie Cegłów urządzenia lokalne, to niemal wyłącznie promieniowo zasilane urządzenia napowietrzne, których stan techniczny decyduje o parametrach energii dostarczanej odbiorcom, co ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców i poziom produkcji rolnej i pozarolniczej.

W dobrym stanie technicznym są sieci po kapitalnych remontach i modernizacjach wykonanych od początku lat 80-tych do chwili obecnej, z wykorzystaniem stacji trafo typu STSa, STSp 20/250, linii nN z przewodami AL50mm², linii SN z przewodami AFL35mm², a także z zastosowaniem realnych i zróżnicowanych mocy jednostkowych przypadających na jednego odbiorcę. Omówione sieci zapewniają dostawy energii o dobrych parametrach, pokrywając w pełni zapotrzebowanie bieżące oraz mając niezbędne rezerwy mocy zainstalowanej w transformatorach 15/0,4kV.

Dobry stan lokalnych urządzeń elektroenergetycznych jest jednym z uwarunkowań pozytywnie wpływających na społeczno-gospodarczy rozwój wsi. Dobre warunki zasilania w energię elektryczną niskiego napięcia posiadają: Mienia, Kiczki Pierwsze, Kiczki Drugie, Piaseczno, Podciernie, Podskwarne, Posiadały, Rososz, Skupie, Tyborów, Wiciejów, czyli 55% ogólnej ilości wsi w gminie.

Następną grupę stanowią wsie posiadające lokalne sieci dystrybucyjne w średnim stanie technicznym, które budowane w latach 70-tych mogą już wymagać częściowych modernizacji, gdyż na skutek stopniowego wzrostu obciążenia i postępującego procesu starzenia się urządzeń, parametry techniczne energii elektrycznej w niektórych rejonach wsi ulegają pogorszeniu, szczególnie w szczytach obciążeń elektrycznych. Dotyczy to głównie odbiorców zlokalizowanych na końcach dłuższych obwodów linii niskiego napięcia oraz obszarów o większej niż przeciętna dynamice rozwoju, w których rzeczywisty przyrost obciążenia przekroczył wartości wyliczone w fazie projektowania systemu zasilania.

Omówione problemy występują częściowo w Cegłowie, Cisiu, i Wólce Wiciejowskiej.

W złym stanie technicznym są już urządzenia elektroenergetyczne budowane w latach 50-tych i 60-tych. Są to urządzenia przestarzałe, wyeksploatowane, awaryjne, przeciążone, co powoduje występowanie częstszych przerw w zasilaniu, dużych spadków napięcia, wzrost zagrożenia porażeniem prądem i zagrożenia pożarowego. W przypadku niektórych stacji trafo zły stan urządzeń i przeciążenie transformatorów uniemożliwiać może już przyłączenie nowych odbiorców.

W najgorszym stanie technicznym są urządzenia zasilające w Rudniku, Skwarnem i Woli Stanisławowskiej, gdzie występują jeszcze około 50 letnie linie nN na słupach drewnianych, które Rejon Energetyczny w Mińsku Maz. wytypował do modernizacji jeszcze w latach 90-tych.

Brak prac modernizacyjnych spowodował, że do grupy wsi o złym stanie ogólnym lokalnych sieci dystrybucyjnych należą jeszcze: Huta Kuflewska, Pełczanka i Woźbin.

Kompleksowego rozwiązania problemu wymaga również gminna wieś Cegłów, w której istniejący system urządzeń, (zwłaszcza linii SN 15 kV) jest już częściowo przestarzały, a ilość stacji trafo 15/0,4kV staje się niewystarczająca do zasilania nowo powstających obiektów mieszkalnych i usługowo-produkcyjnych. Bardzo istotnym problemem jest promieniowy charakter zasilania wsi linią SN, która nie ma drugostronnego zasilania.

Na tle średnich wskaźników wyliczonych dla pięciu wschodnich powiatów województwa mazowieckiego (miński, węgrowski, sokołowski, siedlecki, garwoliński) stan techniczny lokalnych sieci dystrybucyjnych gminy Cegłów przedstawia się następująco:

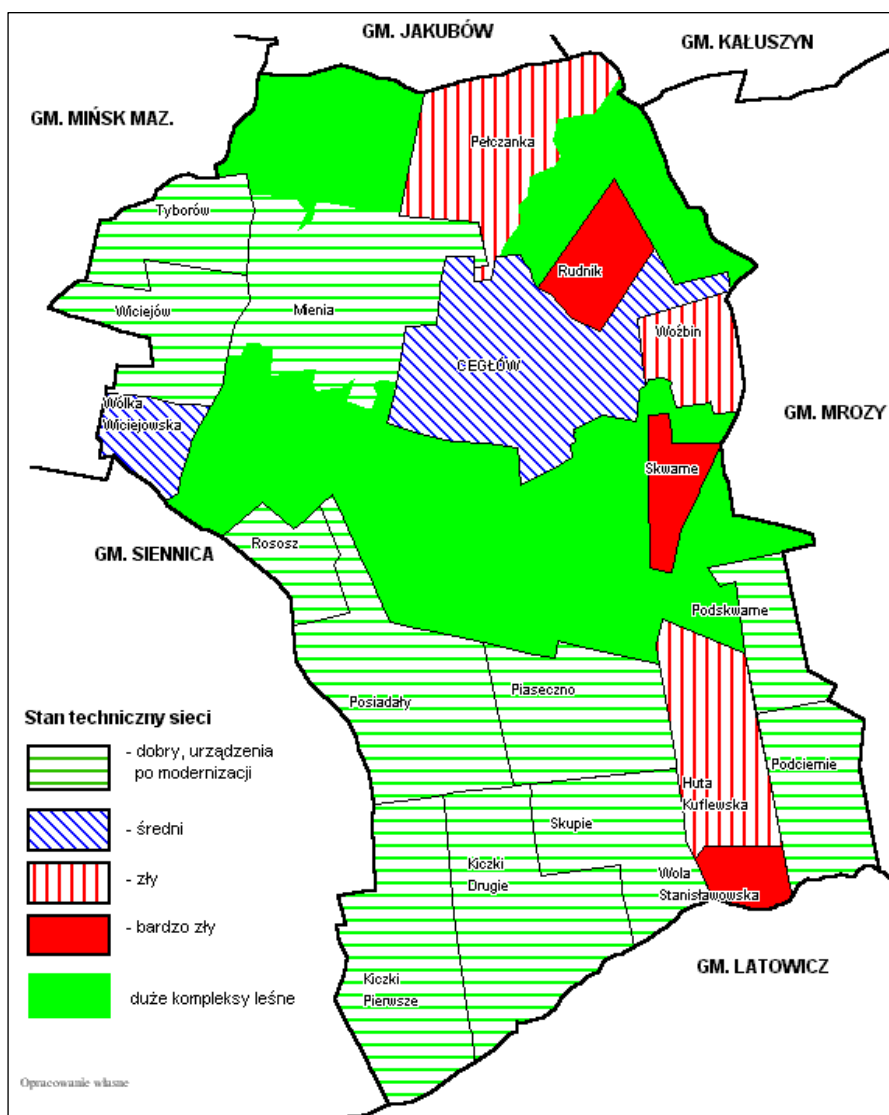
- stan dobry w ok. 55% ilości wsi - (średnia dla w/w powiatów ok. 38%)
- stan średni w ok. 15% ilości wsi - (średnia dla w/w powiatów ok. 22%)
- stan zły w ok. 30% ilości wsi - (średnia dla w/w powiatów ok. 40%)

Jak widać z zestawienia, ogólny stan techniczny omawianych urządzeń jest tu lepszy niż średni stan określony dla pięciu w/w powiatów naszego województwa, jednak istotnym problemem wymagającym szybkich działań inwestycyjnych jest konieczność modernizacji

i rozbudowy sieci dystrybucyjnych zasilających wieś Cegłów i modernizacja najstarszych sieci lokalnych w Woli Stanisławowskiej, Skwarnem i Rudniku.

Stan techniczny lokalnych sieci dystrybucyjnych zasilających poszczególne wsie gminy Cegłów pokazano na mapie 5.

Mapa 5. Stan techniczny lokalnych elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych zasilających wsie gminy Cegłów

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W perspektywie kilkunastu lat przewiduje się istotne zmiany w strukturze przestrzennej gminy Cegłów. Dojdzie do zmniejszenia powierzchni przeznaczonych pod produkcję rolną na rzecz powierzchni przeznaczonych pod zalesienia i zabudowę.

W przyszłości czynnikami sprzyjającymi rozwojowi gminy będą uwarunkowania zewnętrzne związane z budową autostradowego obejścia Mińska Mazowieckiego z węzłami w Ryczołku na terenie gminy Kałuszyn i zjazdem do lotniska w Janowie na terenie gminy Mińsk Mazowiecki, które zostanie przystosowane do lotów cywilnych oraz uwarunkowania lokalne związane z poprawą stanu infrastruktury technicznej o znaczeniu lokalnym.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżnia się tereny o następującym przeznaczeniu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- tereny rolne,
- tereny zieleni i wód.

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW

Występuje jako istniejąca zabudowa wielorodzinna w Mieni. Na wskazanych terenach dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej – MN/U

Obejmują tereny istniejącej i nowoplanowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług nieuciążliwych. Na wskazanych terenach usługi mogą być realizowane jako wbudowane lub wolnostojące. Preferuje się funkcje usługowe związane z obsługą mieszkańców. Dopuszcza się lokalizację usług publicznych, usług sportu i rekreacji oraz lokalizację infrastruktury technicznej i komunikacji.

Zabudowa jednorodzinna i usługowa koncentruje się głównie w miejscowościach Cegłowie i Mieni oraz występuje w Wiciejowie, Tyborowie, Kiczkach Pierwszych, Posiadałach, Wólce Wiciejowskiej jako nowoprojektowane tereny.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej - MN/ML

Obejmują tereny istniejącej i nowoplanowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej. Występują w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej przy istniejących ciągach komunikacyjnych oraz w większości w sąsiedztwie istniejących lasów.

Na wskazanych terenach dopuszcza się zabudowę rekreacji indywidualnej, obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacji. Dopuszcza się usługi nieuciążliwe jako wbudowane związane z funkcją rekreacyjną w zakresie agroturystyki, handlu, małej gastronomii, itp.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i letniskowa występuje w Wólce Wiciejowskiej, Wiciejowie, Pełczance, Rososzy, Woźbinie, Kiczkach Pierwszych, Kiczkach Drugich, Piasecznie, Tyborowie, Skwarnem, Posiadałach.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i tereny lasów - MN/ML/L

Obejmują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej położonej wśród niewielkich kompleksów leśnych. Na wskazanych terenach obowiązuje maksymalna ochrona gruntów leśnych. Dopuszcza się max 20% przeznaczenia działki pod zabudowę pod warunkiem uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntu leśnego zgodnie z przepisami odrębnymi. Na wskazanych terenach dopuszcza się usługi nieuciążliwe jako wbudowane w zakresie agroturystyki, handlu, małej gastronomii itp. oraz infrastrukturę techniczną i komunikacji.

Występuje w miejscowości Wólka Wiciejowska, Skwarne i niewielki teren w Cegłowie.

Tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej - RM/MN/U

Obejmują większość wsi gminy z wyłączeniem Rososzy, Wólki Wiciejowskiej i Woli Stanisławowskiej. W obrębie istniejącej zwartej zabudowy typowo zagrodowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem usług nieuciążliwych. Na wskazanych terenach usługi mogą być realizowane jako obiekty wolnostojące oraz wbudowane. Dopuszcza się realizację małych zakładów produkcyjnych nie powodujących negatywnego oddziaływania na środowisko o uciążliwości nie wykraczających poza teren inwestycji oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej - RM/MN/ML

Obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej w większości w średnim i słabym stanie technicznym położone w sąsiedztwie terenów atrakcyjnych przyrodniczo. Gospodarstwa rolne przekształcane są na funkcję letniskową oraz jednorodzinną. Na wskazanych terenach dopuszcza się zabudowę rekreacji indywidualnej, obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacji. Dopuszcza się usługi nieuciążliwe jako wbudowane związane z funkcją rekreacyjną w zakresie agroturystyki, handlu, małej gastronomii, itp.

Występuje we wsiach: Rososz, Wólka Wiciejowska, Kiczki Pierwsze, Woźbin, Wola Stanisławowska.

Teren zespołu dworsko-parkowego z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowo-usługowej - ZP/MN/U

Obejmuje teren istniejącego zespołu dworsko – parkowego w Kiczkach Pierwszych znajdujący się w strefie B – ochrony zachowanych elementów zabytkowych. Na wskazanym terenie wymaga się zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania tj. utrzymania istniejącej sieci dróg alei, szpalerów osi widokowych i kompozycyjnych z dopuszczeniem zabudowy o funkcji mieszkaniowo – usługowej z dostosowaniem jej do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i bryły zabudowy, przy jednoczesnym założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej. Na wskazanym terenie zakazuje się wytyczania nowych publicznych ciągów komunikacyjnych. Dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej.

TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

Tereny zabudowy usługowej - U

Obejmują tereny istniejących i nowoplanowanych usług nieuciążliwych o znaczeniu lokalnym. Koncentrują się głównie we wsi gminnej Cegłów, Mieni i Kiczkach Drugich. Na wskazanych terenach preferuje się lokalizację usług o charakterze komercyjnym zaspakajających potrzeby miejscowej ludności takich jak: handel, gastronomia, usługi bytowe, małe zakłady produkcyjne nieuciążliwe, stacje paliw, itp. Dopuszcza się obiekty

infrastruktury technicznej oraz zabudowę mieszkaniową dla właścicieli jako funkcję uzupełniającą.

Tereny zabudowy usług sakralnych - Uks

Obejmują tereny istniejących kościołów we wsi Cegłów, Kiczki Drugie, Piaseczno. Dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z usługami sakralnymi oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Tereny zabudowy usług publicznych - UP

Obejmują tereny istniejących i nowoplanowanych usług publicznych w zakresie oświaty, kultury, zdrowia i opieki społecznej, ochotniczych straży pożarnych, sportu i rekreacji, świetlic wiejskich oraz innych usług służących potrzebom mieszkańców. Dopuszcza się lokalizację innych obiektów związanych z funkcją podstawową oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Występuje we wsiach: Cegłowie, Mieni, Wólce Wiciejowskiej, Wiciejowie, Pełczance, Rudniku, Podskwarnem, Podcierniu, Skupiach, Hucie Kuflewskiej, Piasecznie, Kiczkach Pierwszych, Kiczkach Drugich.

U/KS - tereny usług i parkingów

Obejmują tereny istniejących i nowoplanowanych usług i parkingów na terenie miejscowości Cegłów. Na wskazanych terenach dopuszcza się inne usługi nieuciążliwe oraz infrastrukturę techniczną i komunikacji.

TERENY ZABUDOWY TECHNICZNO –PRODUKCYJNEJ

Tereny zabudowy produkcyjno – usługowej - P/U

Obejmują tereny istniejących i nowoplanowanych terenów związanych z działalnością gospodarczą w tym zakłady produkcyjne, usługowe, stacje obsługi pojazdów samochodowych, bazy transportowe, hurtownie, składy, magazyny, stacje paliw płynnych i gazowych, obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży do 2000m² itp. Na wskazanych terenach dopuszcza się inne usługi bez ograniczeń oraz obiekty infrastruktury technicznej i komunikacji. W obrębie terenu dopuszcza się funkcję mieszkaniową dla właściciela jako funkcję uzupełniającą.

Zabudowa produkcyjno – usługowa występuje w Mieni, Cegłowie, Podcierniu, Kiczkach Pierwszych i Woźbinie.

Tereny zabudowy specjalistycznej produkcji rolnej (hodowla drobiu) - RU

Obejmują istniejące tereny specjalistycznej produkcji rolnej w zakresie chowu i hodowli drobiu. Na wskazanych terenach dopuszcza się wielkości produkcyjne wynikające z przepisów odrębnych, a w szczególności ochrony środowiska. Na wskazanych terenach dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Występują w miejscowości: Mienia, Pełczanka, Huta Kuflewska, Piaseczno i Posiadały.

Tereny górnicze - PG

Obejmują tereny istniejących oraz nowoplanowanych obszarów górniczych udokumentowanych złóż kopalin naturalnych we wsi Wólka Wiciejowska oraz wsi Woźbin. Na wskazanych obszarach adaptuje się istniejące tereny górnicze, dopuszcza się możliwość wyznaczenia nowych terenów górniczych w obrębie rozpoznanych złóż surowców naturalnych. Na przedmiotowych terenach wprowadza się zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją złoża.

TERENY ROLNE

Obejmują tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, na którą składają się grunty orne oraz niewielkie enklawy użytków zielonych (łąk i pastwisk) oraz siedliska rozproszonej zabudowy zagrodowej. Zasady zagospodarowania omówiono w *kierunkach i zasadach kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej*.

Na wskazanych terenach dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej, inwestycje związane ze specjalistyczną produkcją rolną, obiekty infrastruktury technicznej i komunikacji, obiekty melioracyjne, zalesienia.

TERENY ZIELENI I WÓD

Obejmują tereny lasów, zalesień, cmentarzy i wód powierzchniowych. Na wymienionych terenach obowiązują zasady zagospodarowania zgodne z przeznaczeniem oraz przepisami odrębnymi. Dopuszcza się realizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji. Na terenie cmentarzy dopuszcza się obiekty kultu religijnego i małej architektury.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Zasady zagospodarowania terenów w granicach miejscowości Cegłów określa obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałym obszarze gminy, przewiduje się realizację zabudowy mieszanej: zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i usługowej, nawiązującej gabarytami i linią zabudowy do budynków znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Dopuszczalny zakres zmian w strukturze przestrzennej gminy zawiera się w terenach wskazanych do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określonych zgodnie z rysunkiem Studium i charakterystyką zawartą we wcześniejszym rozdziale „*kierunki zmian w strukturze przestrzennej*”.

W zakresie kształtowania zagospodarowania terenów przewidzianych do zainwestowania kubaturowego obowiązują następujące zasady:

- wyeksponowanie wartości architektury współczesnej oraz ciekawych rozwiązań urbanistycznych w szczególności dla terenów położonych w centrum miejscowości gminne Cegłów oraz wzdłuż dróg powiatowych i ważniejszych dróg gminnych,
- forma architektoniczna budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych, produkcyjnych i innych związanych z działalnością gospodarczą, powinna harmonijnie wpisywać się w krajobraz poprzez kształtowanie jej w nawiązaniu do architektury regionalnej, w szczególności w budownictwie mieszkaniowym oraz eksponować wartości architektury współczesnej w zakresie konstrukcji obiektu, formy obiektu, materiałów budowlanych i detali architektonicznych,
- dopuszczalne wysokości nowoprojektowanej zabudowy:
  - mieszkaniowej wielorodzinnej do 15m,
  - mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo- usługowej do 12m,
  - mieszkaniowo-letniskowej do 9m, zaś rekreacji indywidualnej do 6m,
  - zagrodowej do 12m,
  - produkcyjnej, przemysłowej według potrzeb wynikających z technologii i funkcji obiektu,
  - obiekty sakralne - nie ogranicza się wysokości,
  - obiekty użyteczności publicznej do 15m.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów określono w Studium procentowo jako maksymalny wskaźnik zabudowy oraz minimalny wskaźnik

powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych funkcji terenów przewidzianych pod zainwestowanie.

Przeznaczenie terenów		Maksymalny wskaźnik zabudowy	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	80%	20%
MN/U	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	60%	25%
MN/ML	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej	20%	60%
MN/ML/L	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i tereny lasów	20%	70%
RM/MN/U	tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	30%	25%
RM/MN/ML	tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej	30%	60%
ZP/MN/U	teren zespołu dworsko –parkowego z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowo- usługowej	30%	70%
U	tereny zabudowy usługowej	90%	10%
UKs	tereny zabudowy usług sakralnych	-	-
UP	tereny zabudowy usług publicznych	90%	10%
U/KS	tereny zabudowy usługowej i parkingów	20%	5%
P/U	tereny zabudowy produkcyjno – usługowej	80%	20%
RU	tereny zabudowy specjalistycznej produkcji rolnej (hodowla drobiu)	90%	10%
PG	tereny górnicze	-	-

Dopuszcza się wyznaczenie innych wskaźników, jeżeli wynika to ze szczegółowej analizy terenu przy zachowaniu przepisów odrębnych.

W Studium przyjęto, jako tereny wyłączone z zabudowy:

- grunty organiczne,
- większe kompleksy leśne,
- tereny wód powierzchniowych.

3.OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

3.1. Zasady ochrony zasobów i walorów środowiska, przyrody i krajobrazu

3.1.1. Ochrona zasobów środowiska

Specyfika położenia terenu (bliskość aglomeracji warszawskiej) i charakter środowiska (cenne zasoby i walory przyrodnicze) predysponują obszar gminy Cegłów do lokalizacji funkcji przyjaznych środowisku, w tym do organizacji przestrzeni w taki sposób, by osiągnąć maksymalne ograniczenie ingerencji w środowisko w tych obszarach, gdzie skupiają się funkcje przyrodnicze, ochronne i klimatyczne.

W kształtowaniu przestrzeni gminy obowiązywać będzie zasada wzmocnienia biologicznie słabych struktur przyrodniczych w tym:

- sukcesywne zwiększanie stanu lesistości gminy poprzez politykę preferowania zalesień na obszarach wskazanych na rysunku Studium,
- ochrona kompleksów leśnych oraz zadrzewień śródłukowych, śródpolnych, przydrożnych;
- ochrona, zabezpieczenie czystości środowiska (wód, powierzchni ziemi, gruntów) i zwiększenie potencjału biologicznego dolin rzek Mieni i Piasecznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na najbardziej zagrożone odcinki tj. w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Dla terenów udokumentowanych złóż kopalin naturalnych w tym terenów górniczych ustala się w zakresie ochrony środowiska:

- zachowanie zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:
  - racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczym,
  - przywrócenie do stanu właściwego elementów przyrodniczych,
  - nie pogarszanie stanu środowiska przeciwdziałaniem
  - wpływom powodującym degradację,
- rekultywację terenu w sposób poprawiający zmianę w istniejącym krajobrazie, zalecany kierunek leśny z możliwością utworzenia zbiornika wodnego na cele rekreacyjne,
- nakaz prowadzenia eksploatacji złoża w sposób uniemożliwiający negatywny wpływ na środowisko, a w szczególności takich jego elementów jak powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, środowisko gruntowe i krajobraz,
- ograniczenie ewentualnych uciążliwości związanych z powierzchniową eksploatacją surowców do granic terenu do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich związanych z eksploatacją złoża,
- dopuszczenie wielkości produkcyjnych zgodne z § 3 Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2005r. nr 105, poz. 2946).

3.1.2. Ochrona walorów krajobrazowych

Ochrona walorów krajobrazowych gminy powinna być realizowana poprzez:

- ograniczanie rozproszenia zabudowy na terenach otwartych, zwłaszcza przyleśnych i nadwodnych,
- koncentrowanie zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przede wszystkim jako kontynuacja zabudowy już istniejącej,

- ograniczenie form zabudowy mieszkaniowej do zabudowy niskiej, dającej większe możliwości wkomponowania w krajobraz,
- ściśle reglamentowanie terenów, na których możliwa będzie lokalizacja zabudowy niemieszkaniowej, w tym zwłaszcza produkcyjno-usługowej,
- preferencję zabudowy agroturystycznej w strefach cennych krajobrazowo.

3.1.3. Prawna ochrona przyrody

Studium adaptuje postanowienia ochronne dotyczące ustanowionych form ochrony przyrody, to jest:

- Rezerwatu przyrody – „JEDLINA”,
- Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Pomników przyrody.

Wszystkie ustanowione formy ochrony przyrody wskazane są na rysunku Studium -*Kierunki*. Ustalenia ochronne dotyczące rezerwatu przyrody oraz pomników przyrody mają zakres lokalny.

W celu eliminacji i ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu przyrody „Jedlina” należy:

- na terenach rezerwatu zachować dotychczasowe sposoby użytkowania gruntów,
- nie zmieniać form użytkowania sąsiadujących z obiektem wydzieł drzewostanowych; dopuszcza się prowadzenie standardowej gospodarki leśnej,
- na terenach przyległych do rezerwatu nie prowadzić działań mogących przyczynić się do obniżenia poziomu wód gruntowych w rezerwacie.

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje północną część gminy.

W obszarze tym zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; (nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; (nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000m³);
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Wszelkie prace prowadzone w zasięgu strefy wpływu na pomniki przyrody powinny być uprzednio uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

3.2. Zasady ochrony środowiskowych warunków jakości życia

3.2.1. Ochrona przed zanieczyszczeniami powietrza

W zakresie ochrony dobrej jakości powietrza atmosferycznego przewiduje się:

- ograniczenie możliwości lokalizacji obiektów, których działalność powoduje emisję zanieczyszczeń z procesów technologicznych,
- preferowanie tzw. ekologicznych źródeł i nośników energii m.in. poprzez eliminację paliw węglowych oraz zapewnienie odpowiedniego do zapotrzebowania zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz.

Na terach objętych Studium zakazuje się podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą przekraczania dopuszczalnych norm emisyjnych ustalonych na podstawie przepisów szczególnych.

3.2.2. Ochrona przed hałasem

Podstawowym kierunkiem działań w zakresie ochrony przed hałasem będzie ograniczenie lokalizacji obiektów o funkcjach wrażliwych na hałas w sąsiedztwie linii kolejowej.

Wszelkie budynki i urządzenia z nimi związane powinny być zaprojektowane, wykonane i użytkowane w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w ich sąsiedztwie nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia, a także umożliwił im pracę, odpoczynek w zadowalających warunkach.

Poziom hałasów i drgań nie może przekraczać wartości dopuszczalnych, określonych przepisach szczególnych.

Znaczącym źródłem hałasu na obszarach objętych Studium są ciągi komunikacyjne. Zasięg oddziaływania hałasu emitowanego przez pojazdy mechaniczne jest zależny od sposobu zagospodarowania poszczególnych działek wzdłuż dróg. Znajdujące się przy drogach budynki mają obniżony komfort akustyczny. Wskazane jest więc umieszczanie wzdłuż dróg zieleni ochronnej, która stanowić będzie ekran akustyczny.

3.2.3. Ochrona wód podziemnych

Przedmiotem szczególnej ochrony powinna być czystość czwartorzędowych wód podziemnych, stan których jest obecnie nie w pełni zadowalający oraz fragment trzeciorzędowego zbiornika wód podziemnych „Subniecka warszawska - część centralna”.

Czwartorzędowy poziom wodonośny jest ujmowany przez większość studni lokalnych, natomiast wody trzeciorzędowe stanowią perspektywiczny zbiornik zaopatrzenia w wodę.

Poprawa jakości wód podziemnych uzależniona jest przede wszystkim od zmian technologicznych w gospodarce ściekowej i rolnej, przede wszystkim od realizacji systemów kanalizacyjnych i likwidacji dzikich wysypisk odpadów.

W Studium ochrona tego zbiornika realizowana jest poprzez wyeliminowanie na terenie gminy możliwości lokalizowania obiektów potencjalnie niebezpiecznych dla czystości wód tego zbiornika.

3.2.4. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami - zarówno komunalnymi jak i niebezpiecznymi - utrzymana zostanie sytuacja dotychczasowa. Odpady komunalne będą zbierane przez upoważnione przedsiębiorstwa i wywożone na składowisko w miejscowości Woźbin w celu utylizacji. Nie przewiduje się organizowania na terenie gminy innych zakładów ich utylizacji.

Pod względem organizacyjnym gospodarka odpadami powinna odbywać się w dalszym ciągu w oparciu o „Plan gospodarki odpadami w powiecie mińskim” oraz „Gminny plan gospodarki odpadami w gminie Cegłów”.

Pod względem przestrzennym działania organizacyjne przekładają się na konieczność zapewnienia warunków (terenu) do wstępnej segregacji odpadów w miejscach ich powstawania.

Niecka gminnego wysypiska w miejscowości Woźbin zabezpieczona jest folią (geomembraną) przed szkodliwym oddziaływaniem odpadów na środowisko. Strefa uciążliwości składowiska wynosi 100 metrów.

System odbierania odpadów na terenie gminy oparty jest na segregacji odpadów u źródła. Jest to system typu workowego. Odbiór odpadów odbywa się raz w miesiącu transportem firmy bezpośrednio z gospodarstw domowych.

Odpady do odzysku typu szkło, tworzywa sztuczne, metale, makulatura, tekstylia zagospodarowane są przez podmiot prowadzący zbiórkę odpadów i przeznaczane są do przetwarzania jako surowce wtórne. Odpady bytowe (około 550Mg/rok) są wywożone i składowane na wysypisku gminnym.

Obsługą systemu oraz eksploatacją wysypiska odpadów zajmuje się wyłoniony w przetargu podmiot gospodarczy (obecnie PGK Węgrów).

Odpady niebezpieczne są odbierane na indywidualne zlecenie przez firmy specjalistyczne. W gminie powstaje niewielka ilość tego typu odpadów (około 150kg rocznie).

3.2.5. Ochrona przed poważnymi awariami i innymi nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska

Na terenie gminy nie występują zagrożenia powodzią katastrofalnymi lub ruchami masowymi ziemi.

4. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

4.1. Leśna przestrzeń produkcyjna

4.1.1. Zalesienia

W Studium wskazuje się rejony, w których należy preferować zalesienia na słabych gruntach rolniczych. Rejony zostały wskazane jako postulowane. Określając ich granice oparto się przede wszystkim na analizie obecnego rozmieszczenia powierzchni leśnych. Kierowano się zasadą wypełniania luk w obecnych zalesieniach i wyrównywania - rozszerzania kompleksów leśnych w rejonach, gdzie są szczególnie rozdrobnione lub zawężone.

Zalesienia, perspektywicznie wzbogacające zasoby i walory środowiska, realizowane we wskazanych w Studium rejonach, mogłyby docelowo wzmocnić tereny aktywne przyrodniczo, w tym zwiększyć potencjał przyrodniczy dolin rzecznych (Piaseczna) i stref przyleśnych.

4.1.2. Ochrona terenów leśnych

Szczególnej ochronie podlegają lasy ochronne. Na terenie lasów ochronnych obowiązuje nakaz prowadzenia w nich gospodarki leśnej w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone a przede wszystkim przestrzeganie zasad gospodarowania zawartych w przepisach odrębnych tj. w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie

szczególonych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, a w szczególności:

- zakaz pełnego lub sezonowego pozyskiwania drewna,
- zakaz melioracji odwadniających,
- nakaz zmiany sposobu użytkowania zrębowego na przerębowy,
- nakaz wykonywania określonych zabiegów w zakresie zagospodarowania i ochrony lasów.

Nierównomierna lesistość gminy wymaga szczególnej ochrony pozostałych terenów leśnych. Dotyczy to zarówno dużych, zwartych kompleksów, jak i małych, izolowanych lasów rozproszonych wśród terenów rolnych.

W gminie Cegłów małe lasy śródpolne są w szczególności istotne dla kształtowania warunków ekologicznych, w tym dla świata zwierzęcego.

Konieczność ochrony rozproszonych małych terenów leśnych wynika ze stosunkowo małego udziału, jaki - poza zwartymi kompleksami leśnymi - mają w powierzchni gminy powierzchnie czynne biologicznie, trwale pokryte roślinnością, zwłaszcza łąki i pastwiska. Udział takich terenów w ogólnym bilansie powierzchni ma decydujący wpływ na jakość środowiska, przyczynia się bowiem do kształtowania korzystnego bilansu wodnego (retencja) i oddziałuje na warunki aerosanitarnie.

Lasy śródpolne podnoszą jakość przestrzeni rolniczej.

Ochrona istniejących lasów obejmować powinna zarówno działania bierne jak i czynne. Do działań biernych zaliczyć należy przestrzeganie przeznaczania większych terenów leśnych na inne cele. Jest to szczególnie istotne w przypadku małych, izolowanych zespołów lub zespołów o funkcjach szczególnych (np. w dolinach rzek). Działania czynne powinny polegać na egzekwowaniu obowiązków ciążących na właścicielach lasów. Obowiązki te określa Ustawa o lasach z 1991r., a dotyczą one m.in. odpowiedniej pielęgnacji drzewostanów.

Szczególnej ochronie podlegają lasy ochronne. Na terenie lasów ochronnych obowiązuje nakaz prowadzenia w nich gospodarki leśnej w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone a przede wszystkim przestrzeganie zasad gospodarowania zawartych w przepisach odrębnych tj. w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, a w szczególności:

- zakaz pełnego lub sezonowego pozyskiwania drewna;
- zakaz melioracji odwadniających;
- nakaz zmiany sposobu użytkowania zrębowego na przerębowy;
- nakaz wykonywania określonych zabiegów w zakresie zagospodarowania i ochrony lasów.

4.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że rolnicza przestrzeń produkcyjna w gminie Cegłów wykorzystywana jest mało efektywnie. Niska opłacalność produkcji rolnej i duże rozdrobnienie gospodarstw oraz dostępność pozarolniczego rynku pracy sprawiają, że zaledwie około 30% gospodarstw zajmuje się chowem zwierząt. Pozostałe 70% gospodarstw, to gospodarstwa z definicji. Produkcja rolna jest w nich faktycznie zarzucona, budynki inwentarskie i gospodarcze pozostają puste lub są adaptowane na cele nie związane z produkcją rolną, a znaczny areał gruntów rolnych leży odłogiem.

Uwzględniając ten stan, w kształtowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Studium kierowano się następującymi zasadami:

- wskazane na rysunku Studium tereny nowej zabudowy, uszczuplające areał użytków rolnych, starano się lokalizować w enklawach i w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, na

- gruntach nadających się pod zabudowę, posiadających odpowiednie uzbrojenie lub łatwość jego wykonania, o relatywnie najniższej przydatności do produkcji rolnej,
- w celu poprawy struktury agrarnej konieczne jest wdrażanie procesu scaleń i wymiany gruntów.

Ponadto na terenach rolnych dopuszcza się:

- modernizację, przebudowę i rozbudowę istniejących siedlisk zagrodowych,
- budowę siedliska zagrodowego zgodnie z przepisami odrębnymi,
- lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- pobór kruszywa na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- budowę dróg lokalnych i dojazdowych niezbędnych do funkcjonowania tych terenów oraz poszerzanie istniejących dróg,
- przeznaczenie gruntów rolnych pod zalesienie na wniosek właściciela, jeśli spełniają one warunki określone w przepisach odrębnych.

Na terenach rolnych obowiązuje:

- zachowanie istniejących urządzeń melioracyjnych objętych zadaniami (obiektami) na terenie miejscowości: Cegłów, Rudnik, Mienia, Wiciejów, Posiadały, Kiczki Drugie, Pełczanka, Rososz, Podciernie i Tyborów. Każdorazowa zmiana terenów zmeliorowanych na tereny budowlane wymaga przebudowy urządzeń melioracyjnych w uzgodnieniu z właściwym inspektorem WZWiUM .
- na terenach zmeliorowanych należy dostosować zagospodarowania terenów do wymogów wynikających z przepisów szczególnych.
- ochrona terenów zadrzewień śródpolnych, ols nad ciekami wodnymi, zespołów roślinności wodnej i torfowisk. Zabrania się ich niszczenia, uszczuplania i osłabiania odporności siedliskowej. Działania mogące zmienić stosunki wodne wymagają uzyskania pozwoleń wodno-prawnych.

5. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

5.1. Obszary objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Obiekty wraz z otoczeniem wpisane do rejestru zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków na terenie gminy Cegłów:

Nr obiektu	Obiekty wpisane do rejestru zabytków
1	Kościół par. p.w. śś. Jana Chrzciciela i Andrzeja w Cegłowie, mur., 2 ćw. XVI, rozbud. 2 poł. XVI i 1 poł. XVII, restaur. : 1862, 1914, 1981, nr rejestru zabytków 21/89 z dnia 05.11.1957 r.
2	Kościół mariawitów w Cegłowie, mur., 1906, nr rejestru zabytków 304 z dnia 29.12.1983 r.
3	Kościół par. p.w. św. Anny w Kiczkach, drewn., 1751, restaur. 1824 i 1860, rozbud. 1901, nr rejestru zabytków 148/645 z dnia 05.04.1962 r.
4	Młyn wodny w Kiczkach, drewn., 1 poł. XIX w., przebud. pocz. XX w., nr rejestru zabytków 149/646 z dnia 05.04.1962 r.
5	Zespół szpitalny, obecnie Domu Opieki Społecznej w Mieni: <i>a. szpital, mur., 1809, arch. Jakub Kubiki, nr rejestru zabytków 12/50 z dnia 16.06.1956r.</i> <i>b. park, k. XIX w., nr rejestru zabytków 101 z dnia 19.05.1976 r.</i>

Wszelkie prace inwestycyjne podejmowane przy wymienionych obiektach należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne.

5.2. Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków

Wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków załączony jest do części uwarunkowania.

Wszelkie prace inwestycyjne podejmowane przy wymienionych obiektach wymagają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5.3. Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Postuluje się wpisanie do rejestru zabytków następujących obiektów:

- Dawny sierociniec, Plac Anny Jagiellonki nr 20 w Cegłowie, mur., pocz. XX w.
- Młyn motorowy przy ul. Młyńskiej nr 5 w Cegłowie, mur., ok. 1920r.
- Pomnik Niepodległości na skrzyżowaniu dróg na rynku w Cegłowie, granit, 1928r.

5.4. Strefowanie krajobrazu kulturowego oraz warunki w poszczególnych strefach

Na obszarze gminy Cegłów, proponuje się wyznaczyć następujące strefy ochrony konserwatorskiej zabytków nieruchomych:

STREFA "A"- pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej, obejmuje:

- kościół parafialny rzymskokatolicki w Cegłowie,
- kościół mariawicki w Cegłowie,
- kościół parafialny rzymskokatolicki w Kiczkach Drugich,
- młyn wodny w Kiczkach Pierwszych,
- zespół szpitalny, obecnie Dom Pomocy Społecznej w Mieni.

Wszelkie działania inwestycyjne w strefie „A” należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne.

STREFA "B" - ochrony zachowanych elementów zabytkowych, obejmuje:

- cmentarz parafialny w Cegłowie,
- cmentarz mariawicki w Cegłowie,
- fragment rozplanowania miejscowości Cegłów,
- krzyż upamiętniający rozstrzelanie Polaków w Cegłowie,
- cmentarz parafialny w Kiczkach,
- zespół dworsko-parkowy w Kiczkach,
- pomnik ku czci poległych partyzantów w Kiczkach - Rokicinie
- założenie folwarczne przy zespole szpitalnym w Mieni.
- zespół krzyży upamiętniających zmarłych powstańców w Mieni,
- pomnik ku czci poległych partyzantów przy drodze z Mieni do Janowa,
- cmentarz ewangelicki w Pełczance,
- kościół mariawicki w Piasecznie,
- układ przestrzenny wsi Podciernie
- cmentarz ewangelicki w Tyborowie.

Strefa ta powinna podlegać postulowanym rygorom:

- wymaga się zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, tj. utrzymania istniejącej sieci dróg, alei, szpalerów osi widokowych i kompozycyjnych,
- dopuszcza się realizację nowej zabudowy w zależności od jej funkcji, z wymogiem dostosowania jej do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i bryły zabudowy, przy jednoczesnym założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej,
- wymaga się zachowania pierwotnych podziałów parcelacyjnych,
- zakazuje się wytyczania nowych publicznych ciągów komunikacyjnych,
- wszelkie działania inwestycyjne w tej strefie wymagają opiniowania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

STREFA "K" - ochrony krajobrazu, obejmuje:

- teren przy założeniu folwarcznym przy dawnym zespole szpitalnym (Domu Opieki Społecznej) w Mieni,
- teren przy kościele parafialnym w Kiczkach Drugich.

W strefie tej postuluje się:

- zachowanie istniejącego wartościowego drzewostanu,
- utrzymanie istniejącego użytkowania,
- nie wprowadzanie zwartych nasadzeń wysoką roślinnością,
- wszelkie działania inwestycyjne w tej strefie wymagają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

STREFA "E" - ochrony ekspozycji zespołu zabytkowego, obejmuje:

- widok z trasy kolejowej Warszawa - Terespol w kierunku południowo-wschodnim na kościół parafialny i kościół mariawitów w Cegłowie

Strefa ta podlega następującym rygorom:

- wprowadza się zakaz zwartych nasadzeń wysoką roślinnością,
- wszelkie działania inwestycyjne w tej strefie wymagają akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5.5. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych i warunki działania w tych strefach

Ochroną konserwatorską objęte są w różnym zakresie wszystkie zabytki archeologiczne z terenu gminy Cegłów. Dla większości stanowisk zostały wytyczone strefy ochrony konserwatorskiej z rozróżnieniem na strefy „OW” – obserwacji archeologicznych rozpoznanych stanowisk oraz strefy „OWD” – domniemanych znalezisk archeologicznych, w których istnieje wysokie prawdopodobieństwo odkrycia zabytków archeologicznych. Granice tych stref zamieszczono na rysunku Studium. Granice te, w znacznej części przebiegają wzdłuż dróg i cieków wodnych, co pozwala na łatwiejszą ich identyfikację w terenie.

Wykaz stref ochrony zabytków archeologicznych na terenie gminy Cegłów

Rodzaj i numer strefy	Numery ewidencyjne stanowisk
Strefa „OW”	
I	58-73/2
II	58-73/27; 58-73/35
III	58-73/25
IV	58-73/4; 58-73/34; 58-73/35
V	58-73/29
VI	58-73/32
VII	58-73/22; 58-73/23; 58-73/24
VIII	58-73/21a
IX	58-73/6; 58-73/7; 58-73/8
X	58-73/20; 58-73/21
XI	58-73/9; 58-73/10
XII	58-73/19; 58-73/20
XIII	58-73/17; 58-73/18
XIV	58-73/15
XV	58-73/16
XVI	58-73/14
XVII	58-73/11
XVIII	59-73/40; 59-73/42
XIX	59-73/30; 59-73/31; 59-73/32; 59-73/33;
XX	59-73/59-73/59-73/
XXI	60-73/40; 60-73/41; 60-73/42; 60-73/43
XXII	59-73/28; 59-73/29
XXIII	59-73/25
XXIV	59-73/18; 59-73/19
XXV	59-73/51
XXVI	59-73/8
XXVII	59-73/14
XXVIII	60-73/6; 60-73/7; 60-73/8
XXIX	60-73/9
XXX	60-73/10
XXXI	60-73/11; 60-73/12; 60-73/13; 60-73/14; 60-73/15; 60-73/16; 60-73/17; 60-73/18
XXXII	59-73/12; 59-73/13
XXXIII	60-73/2; 60-73/4
XXXIV	59-73/8; 59-73/46; 59-73/47; 59-73/48
XXXV	60-73/28; 60-73/29; 60-73/30; 60-73/31
Strefa „OWD”	
I	59-73; 59-74

II	60-73
III	60-73
IV	59-73; 59-74

Strefie „OW” przypisane są następujące wymogi:

- wszelka działalność inwestycyjna, a w szczególności ta, która łączy się z naruszeniem ziemi na głębokość ponad 30cm, musi być dokonywana po uprzednim uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pod nadzorem archeologiczno-konserwatorskim,
- w razie stwierdzenia reliktyw archeologicznych wszelkie prace powinny być przerwane, a teren udostępniony do ratowniczych badań archeologicznych przeprowadzanych w trybie pilnym,
- wyniki tych prac decydują o możliwości kontynuowania prac bądź ich zaniechaniu i zmianie przeznaczenia gruntów,

W strefie „OWD” istnieje wymóg powiadomienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o planowanych pracach inwestycyjnych w terminie dwóch tygodni przed ich rozpoczęciem.

6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

System transportowy warunkuje prawidłowy rozwój i funkcjonowanie struktury przestrzennej. Zapewnia bowiem:

- powiązania zewnętrzne gminy z układem dróg krajowych, a także z najbliższymi miastami i sąsiednimi gminami,
- obsługę komunikacyjną w układzie wewnętrznym,
- zewnętrzne powiązania autobusowe gminy.

Podstawowe znaczenie w powiązaniach zewnętrznych gminy będzie miała nadal zmodernizowana linia kolejowa. Dokonująca się wymiana taboru na bardziej nowoczesny spowoduje skrócenie czasu przejazdu kolejną. W układzie dróg kołowych główną rolę będą odgrywać drogi powiatowe, a wśród nich zwłaszcza drogi o numerach:

- **2229W Jędrzejów-Cegłów-Latowcz** – łącząca miejscowość gminną z drogą krajową nr 2 oraz z sąsiadującą gminą Latowicz; łączy także z miejscowością gminną wieś Pełczanka, Skwarne, Podskwarne, Podciernie;

- **2230W Mińsk Mazowiecki-Cegłów-Mrozy** – łącząca wymienione ośrodki, a także stwarzająca dogodnie powiązanie z miejscowością gminną wsiom: Wiciejów, Mienia i Rudnik, a za pośrednictwem drogi gminnej także wsi Tyborów, a drogi lokalnej - wsi Wólka Wiciejowska;

- **2240W Kiczki-Kamionka-Wymyśle,**
- **2241W Posiadały -Kiczki,**
- **2242W Stara Wieś – Piaseczno- Kuflew,**
- **2243W Posiadały- Cegłów,**

które łączą wsie położone w południowej części gminy z miejscowością gminną, a także z sąsiadującą gminą Latowicz;

- **2244W Siennica –Rososz – Cegłów;**
- **2228W Ignaców - Mienia.**

Drogi gminne stanowią i stanowiąc będą układ uzupełniający, który łączy wsie gminy między sobą i w powiązaniu z układem powiatowym stwarza możliwość dojazdu do wsi gminnej mieszkańcom mniejszych miejscowości. Należy dążyć do poprawy stanu technicznego tych dróg, które obecnie w przeważającej części posiadają nawierzchnię żwirową lub gruntową, a także rozważyć nadanie statusu drogi gminnej niektórym drogom. Szczególne znaczenie w układzie dróg gminnych będą miały drogi:

Nr drogi	Nazwa drogi
nr 220101W	Cegłów - Woźbin- gr. gminy Mrozy - Wola Rafałowska
nr 220102W	Kiczki Pierwsze - gr. gminy Siennica (Dzielnik)
nr 220103W	Kiczki Pierwsze - gr. gminy Siennica (Żaków)
nr 220104W	Posiadały - dr. gminna nr 220111W – Mienia
nr 220105W	Mienia-Cegłów
nr 220106W	Pełczanka-Mienia
nr 220107W	Rudnik-Woźbin dr. gminna nr 220101W
nr 220108W	Skwarne-Piaseczno-Kiczki
nr 220109W	Kiczki-gr. gminy Siennica (Siodło)
nr 220110W	Piaseczno-Skupie-Kiczki
nr 220111W	Mienia PGR-gr. gminy Siennica (Patok Łękawicki)
nr 220112W	Wiciejów-Tyborów-gr. gm. Mińsk Maz. (Budy Barcząckie)
nr 220113W	Podciernie-Skupie
nr 220114W	Cegłów-Woźbin-gr. gminy Mrozy
nr 220115W	Podskwarne-Podciernie-Wola Stanisławowska
nr 220116W	Wiciejów- Wólka Wiciejowska

Układ komunikacji zbiorowej – autobusowej będzie rozwijany w oparciu o podstawowy układ komunikacyjny gminy, po uprzedniej modernizacji dróg (jezdnie utwardzone o odpowiedniej nośności i odpowiednich parametrach technicznych) i wybudowaniu zatok autobusowych i wiat dla pasażerów.

W celu zwiększenia atrakcyjności gminy pod względem turystycznym należy przewidzieć poprowadzenie wydzielonych ścieżek rowerowych lub wprowadzić udogodnienia dla ruchu rowerowego na drogach prowadzących do atrakcyjnych miejsc turystyczno-krajoznawczych.

W obecnej dobie coraz większego znaczenia dla ludności nabiera dostępność do lotnisk. Gmina Cegłów znajduje się pod tym względem w niezłej sytuacji, biorąc pod uwagę stosunkowo niewielką odległość do międzynarodowego Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina na Okęciu. Przewidywane połączenie tego portu specjalną linią kolejową skróci czas dojazdu do lotniska. W dalszej perspektywie przewiduje się dostosowanie do lotów cywilnych lotniska wojskowego w Janowie koło Mińska Mazowieckiego^{†††}, co zdecydowanie poprawi dostęp do komunikacji powietrznej również mieszkańcom gminy Cegłów.

Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać następujące zalecenia:

- określić linie rozgraniczające dla poszczególnych ciągów drogowych przyjmując dla dróg: powiatowych - min. 12m, gminnych - min. 10m,
- wprowadzić do wykazu dróg gminnych drogi (nie objęte obowiązującym wykazem) obsługujące zabudowę na terenach wsi oraz tereny rolnicze.

Zaleca się, aby w sporządzanych planach miejscowych i ich zmianach określić minimalne wskaźniki liczby miejsc parkingowych (m.p.) dla obiektów nowo wznoszonych i rozbudowywanych na następującym poziomie:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2 m.p./dom lub segment;
- dla obiektów administracji – 25 m.p./1000 m² p.uż.;
- dla szkół – 25 m.p./1000 m² p.uż.;
- dla handlu (sklepy, punkty usługowe) – 25 m.p./1000 m² p. uż.;
- dla hurtowni – 5 ÷ 15 m.p./1000 m² p.uż.;
- dla targowisk – 35 m.p./1000 m² pow. targowej lub 1,5 m.p./stoisko;
- dla zakładów produkcyjnych – 35 m.p./100 zatrudnionych;

^{†††} Lotnisko to znajduje się w sieci projektowanych lotnisk regionalnych na Mazowszu.

- dla restauracji i kawiarni – 35 m.p./100 miejsc konsumpcyjnych;
- dla obiektów sportowych i rekreacyjnych - 20 m.p./100 użytkowników jednocześnie;
- dla przychodni zdrowia rejonowych – 10 m.p./1000 m² p. uż.;
- dla prywatnych przychodni i gabinetów lekarskich – min. 2 m.p./1 gabinet;
- dla hoteli – min. 35 m.p./100 łóżek;
- dla klubów i domów kultury – 20 m.p./100 użytkowników jednocześnie;
- dla stacji obsługi samochodów – 4 m.p./1 stanowisko naprawcze;
- dla banków – 40 m.p./1000 m² p.uż.;
- dla kościołów – 10 m.p./100 użytkowników jednocześnie;
- dla cmentarzy – 7 m.p./ha.

Obiekty budowlane przy drogach powinny być sytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni co najmniej 8m przy drogach powiatowych i 6m przy gminnych, lokalnych miejskich i zakładowych na terenach zabudowanych oraz odpowiednio 20m i 15m poza terenami zabudowanymi. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. na terenach zwartej zabudowy) organ zarządzający drogą może wyrazić zgodę na usytuowanie obiektu budowlanego przy drodze w odległości mniejszej niż wyżej określona. Przy określaniu linii zabudowy należy brać pod uwagę nawiązanie do budynków w dobrym stanie technicznym. W przypadku, gdy linia zabudowy na działkach sąsiednich przebiega tworząc uskoki, wówczas obowiązującą linię nowej zabudowy ustala się jako kontynuację linii zabudowy tego budynku, który znajduje się w większej odległości od pasa drogowego.

Generalną zasadą funkcjonowania komunikacji autobusowej PKS będzie prowadzenie wszystkich linii przez ośrodek gminny, co ułatwi obsługę mieszkańców. Gmina będzie zgłaszać swoje postulaty przy zmianach rozkładów jazdy.

7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Gospodarka wodno-ściekowa

W roku 2008 kończy się wodociągowanie ostatniej wsi w gminie (Woźbin). W miarę posiadanych środków finansowych możliwe będzie podłączenie do wodociągu zbiorowego części posesji znajdujących się w zabudowie rozproszonej.

Przewiduje się, rozbudowę istniejącej sieci kanalizacyjnej w Cegłowie obejmując nią całą zwartą zabudowę wsi oraz projektowane nowe tereny budowlane. Należy zapewnić sprawny dowóz do gminnej oczyszczalni - ścieków ze wszystkich miejscowości w gminie.

7.2. Usuwanie odpadów stałych

Gospodarka odpadami stałymi będzie nadal realizowana poprzez ich selektywne gromadzenie w workach foliowych na indywidualnych posesjach i wywożenie przez uprawniony podmiot na wysypisko gminne.

Na terenie gminy nie przewiduje się organizowania składowisk odpadów „niebezpiecznych”. Podobnie jak dotychczas będą one wywożone poza teren gminy i tam utylizowane.

7.3. Zaopatrzenie w ciepło i gaz

Budynki będą ogrzewane indywidualnie. Przewiduje się podjęcie prac w zakresie gazyfikacji gminy. W celu zmniejszenia zanieczyszczenia atmosfery preferuje się wykorzystanie gazu ziemnego na cele grzewcze oraz innych paliw ekologicznych. Gazyfikacja jest możliwa, o ile zawarte będzie porozumienie pomiędzy dostawcą gazu i odbiorcą po spełnieniu kryteriów ekonomicznej opłacalności dostaw gazu dla

Przedsiębiorstwa Gazowniczego. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać nowobudowane sieci gazowe określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001r. (Dz.U. nr 97/2001 – dla gazociągów wybudowanych po 12.12.2001r.). W liniach rozgraniczających dróg publicznych i niepublicznych stanowiących dostęp z terenów z zabudową mieszkaniową do dróg publicznych, należy rezerwować trasy dla sieci gazowej.

8. KIERUNKI ROZWOJU ELEKTROENERGETYKI

8.1. Kierunki rozwoju urządzeń ponadlokalnych

8.1.1. Źródła energii elektrycznej SN 15 kV

W planach rozwojowych lokalnego dystrybutora energii elektrycznej, czyli ZEW-T Dystrybutor Sp z o.o. znajduje się w dalszym ciągu budowa stacji 110/15 kV Mińsk Maz. II, z lokalizacją na terenie wsi Targówka, tuż przy granicy miasta Mińsk Mazowiecki. Z punktu widzenia zasilania gminy Cegłów jest to lokalizacja bardzo dogodna, bowiem w odległości kilku kilometrów od granic gminy powstanie nowoczesne źródło energii elektrycznej SN 15kV, które obok stacji 110/15 kV w Mrozach będzie drugim podstawowym źródłem zasilania gminy Cegłów energią elektryczną średniego napięcia.

8.1.2. Urządzenia wysokiego napięcia 110 kV

Nie przewiduje się obecnie budowy na terenie gminy Cegłów nowych urządzeń wysokiego napięcia 110 kV i napięć wyższych. Przebiegająca przez północne tereny gminy linia 110 kV Mińsk Maz.-Mrozy (z odgałęzieniem do podstacji trakcyjnej 110/SN w Mieni) jest w dobrym stanie technicznym. Stwarza ona jednak niewielkie ograniczenia w możliwościach lokalizacji w sąsiedztwie obiektów kubaturowych, bowiem w pobliżu linii elektroenergetycznych 110 kV istnieją pewne ograniczenia dotyczące lokalizacji obiektów mieszkalnych oraz miejsc dostępnych dla ludności. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. (Dz. U. Nr 192 poz. 1882 i 1883) określa dopuszczalne poziomy pól elektrycznych i magnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów pod zabudowę mieszkaniową i dla innych miejsc dostępnych dla ludności. Ze względu na skomplikowany sposób ustalania bezpiecznych odległości od linii wysokich napięć, budowanych na różnych słupach, według różnych katalogów, przyjmuje się, w oparciu o obliczenia dokonane dla w/w linii, że bezpieczną odległością budynków mieszkalnych od skrajnych przewodów linii napowietrznej 110 kV jest min. 14,5m, co daje około min. 19m od osi linii.

Lokalizacja obiektów mieszkalnych w odległościach mniejszych niż wyżej podane jest możliwa, jednak każdorazowo musi być poprzedzona procedurą pomiarową określoną w wymienionym na wstępie Rozporządzeniu Ministra Środowiska.

8.1.3. System magistralnych linii SN 15kV

Wraz z budową stacji 110/15 kV Mińsk Maz. II rozbudowie ulegnie również system magistralnych linii SN 15 kV, w tym linii zasilających gminę Cegłów.

Postuluje się, aby przebudowie na przewody o przekroju 70 mm² wraz z nawiązaniem do w/w stacji poddane zostały:

- odgałęzienie od magistrali Mińsk Maz. I - Ignaców (z Osin do Mieni)
- odgałęzienie od magistrali Mińsk Maz. I - Siennica (ze wsi Marianka do Wólki Wiciejowskiej)

Bardzo istotnym elementem w systemie sieci SN 15 kV gminy Cegłów będzie również dobudowa odcinka linii SN 15 kV do częściowo zmodernizowanego promieniowego ciągu liniowego Cegłów-Woźbin, na odcinku od Woźbina do magistrali Mrozy-Kozłów, co wydatnie poprawi niezawodność zasilania wsi Cegłów, dając jej drugostronne zasilanie.

8.2. Kierunki rozwoju lokalnych sieci dystrybucyjnych

Rozwój sieci lokalnych (linie SN 15 kV, stacje trafo 15/0,4 kV, linie niskiego napięcia 0,4 kV) polega na modernizacji, rozbudowie, przebudowie urządzeń istniejących oraz budowie urządzeń nowych, co prowadzi do zdecydowanej poprawy parametrów zasilania odbiorców istniejących i stwarza dobre warunki do przyłączenia odbiorców nowych.

W zakresie pełnej modernizacji mieści się kompletny demontaż urządzeń przestarzałych, wyeksploatowanych i budowa w ich miejsce nowoczesnego systemu obliczonego na ponad 30 letni okres utrzymania właściwych parametrów zasilania.

Konieczność wykonania pełnej modernizacji zachodzi we wsiach: Rudnik, Skwarne i Wola Stanisławowska. Potrzeba wykonania remontów częściowych występuje we wsiach; Cegłów, Huta Kuflewska i Woźbin.

Bardzo ważnymi kierunkami rozwoju lokalnych sieci dystrybucyjnych są również:

- budowa urządzeń nowych dla odbiorców przyłączanych do sieci,
- budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego.

Z uwagi na olbrzymie koszty budowy na terenach wiejskich rozległych sieci kablowych zasilanych pierścieniowo, praktycznie prawie cała sieć urządzeń lokalnych budowana będzie jako promieniowo zasilane urządzenia słupowe. Wyjątkiem będą urządzenia do zasilania większych odbiorców wymagających stosunkowo dużej pewności zasilania oraz obszary gęstej zabudowy we wsi Cegłów. Istniejące obecnie rozwiązania techniczne pozwalają na budowę nowoczesnych sieci napowietrznych SN 15 kV i nN 0,4 kV na słupach wirowanych i z przewodami izolowanymi, co poprawia bezpieczeństwo eksploatacji sieci i ich estetykę oraz w niektórych przypadkach daje oszczędności terenu zajętego przez dotychczas stosowane słupy.

Bardzo ważnym elementem gospodarki energią elektryczną jest racjonalizacja jej zużycia poprzez stosowanie energooszczędnych źródeł światła oraz nowoczesnych, wysokosprawnych urządzeń i maszyn elektrycznych, używanych zarówno w gospodarstwach domowych, rolnych jak też obiektach użyteczności publicznej, zakładach produkcyjnych i usługowych. Istotna jest również dbałość odbiorców o dobry stan techniczny użytkowanych instalacji elektrycznych, co zmniejszy straty energii i poprawi bezpieczeństwo ludzi i mienia.

Coraz większego znaczenia nabierają będą lokalne urządzenia prądotwórcze wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej odnawialne źródła energii naturalnej. W przypadku gminy Cegłów największe szanse rozwoju mają instalacje oparte na spalaniu biomasy, biogazu oraz wykorzystujące siłę wiatru. W przypadku wsi gminnej Cegłów uzasadnione technicznie i ekonomicznie będzie w przyszłości wybudowanie lokalnej elektrociepłowni wraz z siecią ciepłowniczą, opartej na wykorzystaniu lokalnych zapasów biomasy odpadowej (słoma, drewno) oraz uprawie roślin energetycznych.

9. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TELEKOMUNIKACYJNEJ

Na terenie gminy Cegłów w zakresie infrastruktury telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych poprzez:

- budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym system telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji i wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,
- rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie,

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności do sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu – np. za pomocą sieci Hotspotów.

10. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Cegłów nie występują inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjętego Uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 65/2004 z dnia 07.06.2004r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 217 z dnia 28.08.2004r, poz. 5811).

11. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Na terenie gminy Cegłów w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. t.j. z 2004r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) przyjmuje się następujący zakres inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- gminna oczyszczalnia ścieków w Cegłowie,
- stacja uzdatniania wody w Piasecznie,
- oczyszczalnia ścieków w Mieni,
- system dróg gminnych o znaczeniu lokalnym,
- oświetlenie drogowe w poszczególnych wsiach,
- zbiorcze sieci wodociągowe i kanalizacyjne,
- urządzenia służące do przesyłania gazu i energii elektrycznej,
- nieruchomości i obiekty stanowiące zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Domy Opieki Społecznej w Mieni - „JEDLINA” oraz „ŚWIĘTEGO JÓZEFA”,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cegłowie.

12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Cegłów wyznaczone zostały obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi dla rzeki Mieni, na podstawie opracowanego „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – dla rzeki Mieni” przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W Studium w/w obszary określone zostały graficznie na rysunku „Kierunki”. Na wskazanych terenach obowiązują zakazy i nakazy gospodarowania podporządkowane przepisom odrębnym, a w szczególności ustawie - Prawo Wodne.

Na wskazanym terenie gminy nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Regulacja zabudowy terenów zagrożonych jest istotną częścią prowadzonej polityki w zakresie ograniczenia strat powodziowych. Sterowanie rozwojem zagospodarowania na obszarach zagrożenia powodziowego powinno polegać na świadomym oddziaływaniu na rzecz hamowania wzrostu zagrożenia powodziowego przez wprowadzenie stosowych reguł i ograniczeń, dotyczących gospodarczego wykorzystania obszarów narażonych na zalewy wód powodziowych.

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Cegłów nie występują obiekty i obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

14. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

Na terenie gminy terenami zamkniętymi są jedynie tereny kolejowe zgodnie z decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych. Granice terenów zamkniętych oznaczono graficznie na rysunku Studium.

Lokalizacja budynków i budowli w sąsiedztwie linii kolejowej dozwolona jest w odległości zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz.U. t.j. z 2007r. nr 16 poz.94 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz.U. nr 153 poz. 955) – w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych w sąsiedztwie terenów kolejowych.

Na tereny kolejowe oraz do kolejowych urządzeń odwadniających wprowadza się zakaz odprowadzania wód opadowych i ścieków.

15. OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Na terenie gminy Cegłów nie występują obszary wyznaczone do obowiązkowego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
- obszary przestrzeni publicznych.

Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych są tereny górnicze na terenie wsi Wólka Wiciejowska i Woźbin oznaczone na rysunku Studium „*Kierunki*”. Jeśli przewidywane szkodliwe wpływy na środowisko będą nieznaczne rada gminy może odstąpić od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy zachowaniu przepisów odrębnych, a w szczególności ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

16. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPORWADZENIA ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W związku z planowanymi zmianami w zagospodarowaniu terenów gminy konieczne są zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych pod przyszłe zainwestowania.

Zgodnie z oznaczeniami na mapie Studium „*Kierunki*” wyznaczono obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obszary te obejmują tereny istniejącej zabudowy i nowo-projektowanej wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych stanowiących podstawowy układ komunikacyjny gminy.

Wzdłuż tych dróg gmina wykonała podstawowy zakres infrastruktury technicznej tj. wodociąg oraz planuje wyposażyć przedmiotowe tereny w zbiorcze systemy kanalizacyjne. Większość dróg wyposażona jest w nawierzchnię utwardzoną oraz sieć przystanków autobusowych.

Na etapie sporządzenia Studium nie jest możliwe wskazanie kolejności, które tereny winny być opracowane wcześniej – decyzja pozostawiona zostaje samorządowi gminnemu, który w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych dokonuje analizy zmian zagospodarowania przestrzennego gminy, ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem zmian zachodzących na wskazanych terenach.

17. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne. Występują jedynie „miejsca pamięci poza cmentarzami” zawarte w rozdziale I punkcie 4 podpunkcie 4.9. oraz oznaczono graficznie na rysunku Studium.

18. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Na terenie gminy Cegłów obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji nie występują. Obszarami do rekultywacji są:

- wszystkie tereny po eksploatacji surowców po całkowitym zakończeniu ich eksploatacji.

19. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Na terenie gminy Cegłów z uwagi na uwarunkowania oraz szczególne potrzeby zagospodarowania nie występują obszary problemowe.

III. SYNTEZA I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ STUDIUM

Polityka przestrzenna gminy będzie wyrażać się w inicjowaniu działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi pomiędzy działalnością inwestycyjną, a ochroną środowiska przyrodniczo-kulturowego. Wymaga to wyprzedzającego przygotowywania i uzbrajania terenów dla budownictwa mieszkaniowego i usługowego oraz działalności produkcyjno – usługowej, zwłaszcza w miejscowości gminnej, w której obserwuje się koncentrację ludności. Z tego względu będzie odbywała się dalsza rozbudowa sieci wodociągowej poprzez przyłączenie do niej części zabudowy rozproszonej, obecnie pozostającej poza tym systemem. Gospodarka ściekowa będzie rozwiązywana poprzez rozbudowę kanalizacji w miejscowości gminnej i dowóz ścieków do gminnej oczyszczalni ścieków z pozostałych miejscowości gminy. We współdziałaniu z Rejonem Energetycznym prowadzona będzie modernizacja sieci elektroenergetycznych, zapewniająca poprawę parametrów zasilania w energię elektryczną. Podjęte zostaną działania zmierzające do doprowadzenia na teren gminy sieci gazowej.

Poprawa obsługi mieszkańców będzie osiągnięta m.in. przez dostosowywanie systemów oświaty i służby zdrowia do zmieniających się uwarunkowań, zwłaszcza demograficznych. Czynione będą też starania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców

gminy Cegłów poprzez realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym z zakresu kultury, sportu i rekreacji oraz zwiększenia bezpieczeństwa publicznego i zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Rozwój gospodarczy w warunkach gospodarki rynkowej odbywać się będzie poprzez wspomaganie przedsięwzięć prowadzących do uruchamiania lub powiększania skali produkcji i usług, a przez to do zmniejszania bezrobocia, wzrostu zamożności i lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Ochrona środowiska przyrodniczego powinna się odbywać poprzez egzekwowanie przepisów prawnych dotyczących ochrony przyrody, ochrony środowiska, lasów, ochrony gleb. Należy współdziałać z właścicielami gruntów i administracją leśną w realizacji zalesiania. Współpracując z odpowiednimi organami ochrony środowiska dążyć się będzie do wprowadzenia form ochrony prawnej środowiska w dostosowaniu do rangi występujących walorów. Ochronie wód służyć będą rozbudowa kanalizacji oraz zorganizowany system odbioru i utylizacji odpadów stałych. Ochronę powietrza atmosferycznego realizować się będzie poprzez stopniowe ograniczanie spalania węgla zastępując go olejem opałowym, drewnem, a w przyszłości gazem ziemnym oraz wspomagając energią słoneczną.

Ochrona wartości kulturowych będzie polegała na utrzymaniu należytego stanu technicznego obiektów zabytkowych i uzgadnianiu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich przedsięwzięć w ustanowionych strefach ochrony konserwatorskiej, w odniesieniu do obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków oraz obiektów zainteresowania konserwatorskiego.

Polityka przestrzenna gminy będzie realizowana poprzez sterowanie procesem sporządzania planów miejscowych, kierując się wskazaniem niniejszego studium oraz egzekwowanie przepisów prawa budowlanego. Obszarem szczególnego zainteresowania będzie miejscowość gminna Cegłów. Dla pozostałych wsi przewiduje się dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz zagrodowej wyznaczony wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Rozwój terenów budowlanych winien być dostosowany do ruchu budowlanego w gminie w powiązaniu z dalszym wyposażaniem w zbiorcze systemy infrastruktury technicznej. Tereny dla rozwoju rekreacji w formie zabudowy letniskowej wyznaczono wzdłuż ciągów przyrodniczych, jako uzupełnienie istniejącej zabudowy letniskowej, jednorodzinnej i zagrodowej. W ostatnich latach tereny te stały się szczególnie atrakcyjne dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej, co zwiększyło w znacznym stopniu ruch budowlany na terenie Gminy.

Spis map

<i>Mapa 1. Liczba ludności w 2007 roku i dynamika w latach 1970-2007 na tle układu komunikacyjnego.</i>	<i>31</i>
<i>Mapa 2. Podmioty gospodarcze (bez sekcji A) zarejestrowane w rejestrze REGON w 2007 roku.....</i>	<i>33</i>
<i>Mapa 3. Powiązania komunikacyjne gminy Cegłów.....</i>	<i>38</i>
<i>Mapa 4. Zasilanie gminy Cegłów z zewnętrznych źródeł energii elektrycznej średniego napięcia.....</i>	<i>43</i>
<i>Mapa 5. Stan techniczny lokalnych elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych.....</i>	<i>45</i>